

V I E N Y B Ė

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD

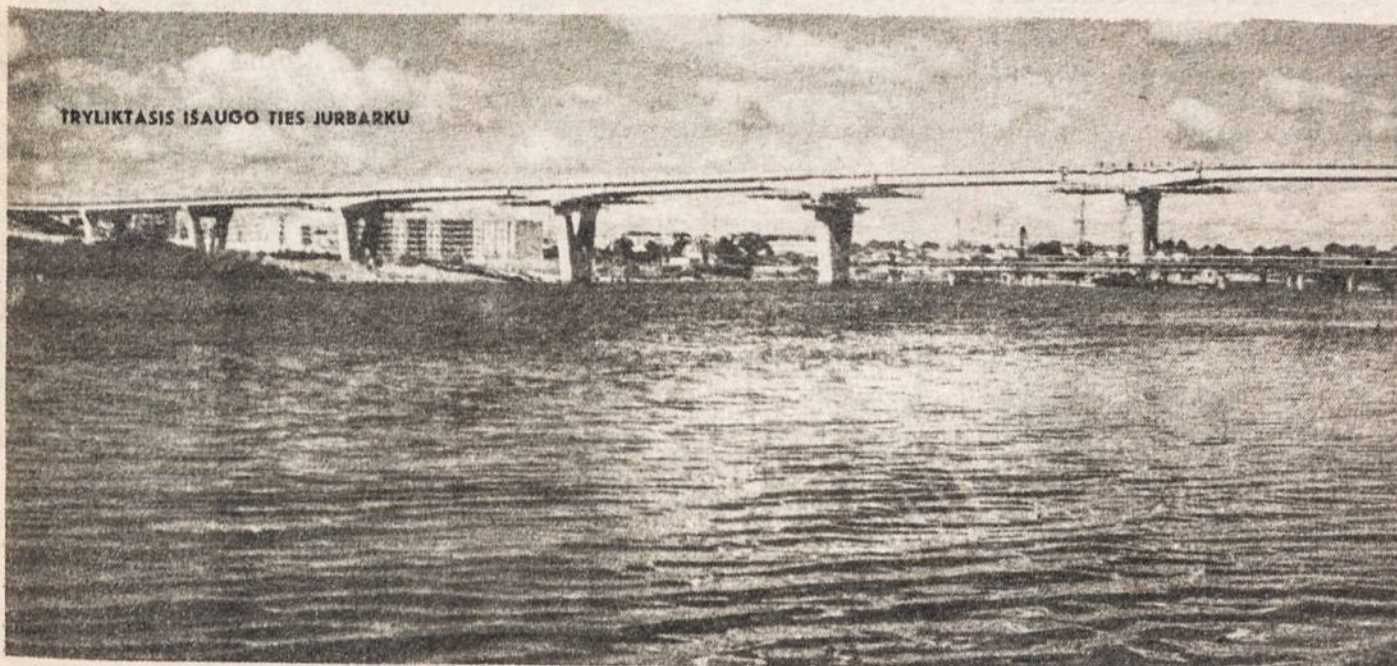
92 M. 19 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1978 M. LAPKRIČIO [NOVEMBER] 10 D.

Telephone
APplegate 7-7257

50 CENTŲ

TRYLIKTASIS ISAUGO TIES JURBARKU

DIDŽIAUSIAS LIETUVOS TILTAS PERŽENGĖ NEMUNĄ

Jau beveik mėnuo laiko, kai Lietuvoje susisiekimui per Nemuną atidarytas dar vienas tiltas, per Nemuną jau tryliktasis iš eilės. Šis tiltas pražengia visus kitus tiltus savo ilgumu ir didumu ir laikomas pačiu didžiausiu tiltu Lietuvoje. Apie jo naudą Lietuvai ir jos kaimynams plačiai rašė Lietuvos spauda, nurodydama jo svarbą ne tik visos Lietuvos ekonomikai, sujungiant dvi Lietuvos dalis—Žemaitiją su Suvalkija—bet ir ryšiams su kaimynais—Latvija ir Kaliningrado (anksčiau buvusiais Rytprūsiais) sritimi.

Tilto atidarymo išskilmės įvyko lapkričio 3 d., dalyvaujant partijos sekretoriui Griškevičiui, vyriausybės vadovams, tilto statybos inžinieriams, statytojams ir Jurbarko bei Sakių rajonų gyventojams. Visų buvo pasidžiaugta, kad naujasis tiltas pasitarnaus Lietuvos ekonomikai ir tuo, kad jis užbaigtas net visais metais anksčiau, nei buvo suplanuota. Tiltu naudosis ir ką tik įsteigti trys keleivinių autobusų maršrutai iš Sakių į Klaipėdą, iš Jurbarko į Kapsuką (Marijampolę), ir iš Jurbarko į Druskininkus.

Lietuvos žurnalistas Algis Kusta taip aprašė tą didžiausią Lietuvos tiltą pasikalbėjime su to tilto statymo dalyviais:

Lietuvoje autokeliuose—yra beveik 3000 tiltų. Bet didžiausias Lietuvos tiltas dabar peržengė per Nemuną ties Jurbarku. Jį ruošė per trejus metus.

Tiltas sujungė dvi Lietuvos dalis—Žemaitiją ir Suvalkiją. Tai labai svarbu ekonomiškai,—sako Jurbarko rajono vykdomojo komiteto pirmininkas A. Zairys.—Antai vien tik mūsų linai—rajonas specializuojasi juos auginti—tiltu greičiau nukeliaus į Kudirkos Naumiesčio linų perdirbimo fabriką...

Sakių rajono vykdomojo komiteto pirmininkas A. Jasinskas džiaugiasi, kad šis gražolis tiltas palengvins ir žemdirbių, ir melioratorių, ir statybininkų darbą:

—Sunkiausia buvo išbetonuoti atramas. Pasitaikė blogas gruntas,—prisimena vyriausiasis darbų vykdytojas A. Jankauskas.—Kiekvienai atramai darėm po aštuonis gražinius. Keliolika metrų gilyn.

Lietuvoje šiuolaikiniai industriiniu būdu tiesiami tiltai—ištiesi inžineriniai įrenginiai. Jie surenkami iš įtempto gelžbetonio konstrukcijų, dirbama be pastolių. Aukštai virš upės pakibusių montuotojų darbas kiek panašus į kosmonautų "plaukiojimą" apie orbitinę stotį.

—Darbas sunkus, varginantis,—sako A. Jankauskas, ką tik grįžęs nuo tilto, kur darbininkai tvarkė dangą ir skundėsi šykščia saule.—Menkiausia rasa, ir nelimpa bitumas...

—Kiek tiltų jums jau teko pastatyti?—reporteris paklausė A. Jankauską.

—Daug. Teko ir paprastu betonuotoju juos statyti. Dirbau ir mokiausi. Baigiau Leningrado gele-

žinkelių transporto instituto tiltų statybos fakultetą. Viadukas Vilniuje. Raudonosios Armijos prospekte. Tiltas Kaliningrade, Rusijoje. Baigė kelsimės kitur.

Prisiminiau pokalbį vyriausiojoje gamybinėje autokelių valdyboje—ji yra ir Jurbarko tilto užsakovė. Skyriaus viršininkas P. Saladžius vardijo dabar statomus tiltus: Vilniuje per Nerį ties Pedagoginiu institutu ir ties Gariūnais, Kaune, kur P. Ziberto gatvė, ir šiauriniame miesto apvažiavime, automagistralėse Vilnius—Ukmergė—per Šventąją ties Ukmerge, Kaunas—Klaipėda—per Dubysą ties Ariogala, Vilniuje projektuojami du pėsčiųjų tiltai... Anksčiau mūsų tiltininkų mokytojai buvo broliški respublikų specialistai, dabar ir patys nemažai pasiekėm. Nemažai specialistų paruošė Kauno politechnikos institutas. Dabar šį darbą tęsia Vilniaus inžinerinis. Sėkmingai tiltus projektuoja "Lietkelprojekto" institutas Kaune, turime daug gerų projektuotojų, darbų vadovų—kauniečiai V. Kvedaras ir A. Meškis, telšietis V. Jukelis...

Nukelta į 12 psl.

Tiltą tiesė per 100 žmonių. Tarp jų—vyriausieji: meistras Juozas Ulčinskas, elektrikas Alfonsas Žasytis, kompleksinės brigados brigadininkas Juozas Patelis, šaltkalvis Viktoras Buronas ir 20-ojo tiltų statybos būrio vyresnysis darbų vykintojas Antanas Jankauskas.

LIETUVIAI DALYVAVO SOCIALDEMOKRATŲ TARPT. SUVAŽIAVIME

Juozas Skorubskas, ALTos išdinkas ir dr. Jonas Valaitis, ALTos vicepirmininkas, dalyvavo XIV socialdemokratų prieš rusų kolonializmą tarptautiniame suvažiavime Vancouver, British Columbia, Kanadoje, lapkričio 3-5 dienomis.

Po antro pasaulinio karo atsikūręs socialdemokratų internacionalas, 1951 metų Frankfurto deklaracijoje griežtai pasisakęs prieš komunistinę diktatūrą ir rusišką kolonializmą, tų principų neatsisako ir toliau už juos kovoja.

Trijų dienų plačioje programoje buvo svarstomos įvairios pasaulio ekonominės ir politinės problemos, o viena diena buvo paskirta žmogaus teisių klausimui.

Estų socialdemokratų partijos pirmininkas išeivijoje Johannes Mihkelson, kalbėdamas Pabaltijo valstybių—lietuvių, latvių ir estų vardu, specialioj rezoliucijoje iškėlė šių kraštų okupaciją, šiose tautose vykdomus žmogaus teisių pažeidimus ir Pabaltijo valstybių teisę būti nepriklausomoms.

Panašias rezoliucijas įnešė vengrų ir čekoslovakų socialdemokratų atstovai išeivijoje.

Lenkų socialdemokratų atstovas iškėlė kylančią lenkų tautos opoziciją prieš komunistinį režimą ir sovietinę okupaciją.

Suvažiavime dalyvavo 67 valstybių atstovai, atstovaudami Europos, Šiaurės Amerikos, Pietų Amerikos, Australijos, Azijos ir Afrikos kraštams.

Suvažiavimui pirmininkavo buvęs Vakarų Vokietijos premjeras Willy Brandt.

Atstovų tarpe buvo eilė dabartinių ir buvusių premjerų, žymus skaičius plačiai žinomų politikų iš Europos, Vidurinių Rytų, Azijos ir kitų kontinentų.

Chicagoje įvykusiame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime, tarp kitų svarbių rezoliucijų, priimta rezoliucija finansiniai stipriau paremti sunkiai besiverčiančią lietuvių spaudą, bei radijo programas, be kurių joks visuomeninis veikimas nebūtų įmanomas, be kurios neapsieina nė viena lietuvių organizacija, draugija, parapija, kultūrinė, finansinė ar visuomeninė įstaiga. Spauda ir radijas riša visus lietuvius ir palaiko bei stiprina lietuviybę. Juo bus stipresnė spauda ir radijas, tuo daugiau jos galės pagelbėti stiprėti ir lietuvių organizacijoms!

VIENYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD

Was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. **Vienybė** is published bi-weekly by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tysliava; Assistant Ann Waivada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tysliava; Senior Editor Vytautas Širvydas. Contributing Editors: Demie Jonaitis, Juozas Kreivėnas, Edvardas Šulaitis, Vytautas Zalatorius.

Subscription rates: \$10.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. Editorial and Administrative Offices at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

mes

Vytautas Širvydas

Samanotų bakūzių ir žemdirbiška pirmojo pasaulinio karo buvusi Lietuva šiandien nuo smulkios naminės gamybos kaimuose ir menkos pramonės bei prekybos miesteliuose yra diktatoriškai persiuvinėjama į aukštesnę ūkio techniką turinčius tarybinius ūkius ir kolūkius. Iš miestelių daromi miestai, kuriuose yra nemaža naujausiais įrengimais aprūpintų dirbtuvių bei įmonių. Ar žmonės tuo jaučiasi laimingesni, yra atviras klausimas, bet buvusi gausi valstietiška visuomenė dabar sukarpyta į taip vadinamą "darbo inteligentiją, darbininkus ir kolūkečius," su nemaža valdininkija-biurokratija ir gausia aukštesniuosius mokslus einančia moksleivija. Kokie yra šios margos visuomenės idealai ir ar tie sluoksniai jaučiasi patenkinti?

☆ ☆ ☆

Lietuvos rašytojo Vytauto Bubnio apysakoje "Po vasaros dangum" kolūkio mechanikas Dainius dūmoja: "O toliau? Kas bus toliau?" Sako: "Žmogus šiandien ir sotus, ir apsirengęs, ir kišenėje netrūksta pinigų, bet jam, vis dėlto, tuo labiau kažko trūksta."

Panašius klausimus sau stato ir į darbo inteligentiją prasimušęs Leonas Raižys apysakoje "Nesėtų rugių žydėjimas." Nors jis gyvena mieste, turi butą, gražių baldų ir televizorių. Galima paabejoti, neįsivaizduojantis—sotus, apsirengęs ir turi skatiko, bet tikėjime, geriau gyvena negu prie Stalino, kada "tuštėjo sodybos," o keliai į Sibirą buvo atviri. Nujaučiame, kad Lietuvoje žmogui trūksta laisvos dvasios, kuri, nors varžoma, gyvavo bakūzių Lietuvoje, bet kurios nėra net trupinėlių kolūkių ir pramonėjančioje bei miestelėjančioje Lietuvoje.

☆ ☆ ☆

Kaip žinoma, kažko trūksta ir daugeliui tų Amerikos lietuvių, kurie, iš tėvynės išsivietinę, Amerikoje pasiekė žymiai aukštesnės gerovės, negu jų broliai Lietuvoje. Ko trūksta, niekas tiksliai nepasako, tik nusiskundžiama, kad nėra tokios ryškios tautiniams reikalams pasiaukoti dvasios, kuri šviečia dabartinės Lietuvos pagrindžio spaudoje. Pavyzdžiui, mūsų spauda, jos tarpe ir 92 m. sulaukusi Vienybė, dažnai nusiskundžia pasiturinčiųjų Amerikos "naujųjų" lietuvių nesirūpinimu laikraščių sveikata. Ar skundai paveiks tuos, kuriems "kažko trūksta" Amerikoje, kaip Bubnio apysakose "gerovėje" skęstančius Lietuvoje—kas žino? Gal amerikiečiai atsituks nuo tautinio kultūrinio atsilikimo ir geriau apgyvendins savo "ištuštėjusias sodybas?"

☆ ☆ ☆

Washingtonė sovietų leidžiamas anglų kalba iliustruotas mėnesinis Soviet Life žurnalas liepos laidoje talpina nemažą nuotraukų ir straipsnių apie Baltijos respublikas. Medžiagą parūpino Sovietijos žinių agentūra Novosti, tolygi amerikiečių Associated Press, tik amerikietiškoji turi lietuvių tarnautojų, kurie visuomenei nesidrovi pristatyti, pavyzdžiui, Jūratės Kazickaitės, Adolfo Bernoto, Algio Salpuko ir kitų rašinius. Novosti įstaigoje, atrodo, viską atlieka rusai. Pavyzdžiui, straipsnį The Old and New in Lithuanian Folk art parašė Vitalis Jelistratovas. Apie Estijos pramonę rašo Vladimiras Velman, o Rygoje leidžiamo dienraščio Sovetskaja Latvija rašinį rašytojas net pavardės nepasirašo. Yra vaizdų iš Rygos bei Klaipėdos uostų ir Estijos universiteto. Klaipėdos uoste vaizduojamas laivas "Vincas Mickevičius Kapsukas" (kirilicos raidėmis) ir būrelis jaunų žvejų, kurių uoste, sako, esama apie 8,000. Fotografijas parūpino Jan Tichonovas. Išpūdingoje estų Dainų šventės fotografijoje merginos vaizduojamos ne tautiniais estiškais rūbais, bet "tarptautiniais"—vienodos baltos, raudonos ir mėlynos spalvos.

Įdomu, kad labai išgiriami latvių šauliai, kurie padėjo Leninui įvesti savo didrasių diktatūrą, bet nesugebėjo apginti "pirmosios" latvių sovietinės Stučkos valdžios, kurią, girdi, nugriovė "vidaus reakcija ir vokiečiai okupantai." Kaip žinoma, ta "vidaus reakcija" buvo tiek stipri, kad įkūrė nepriklausomą Latviją, nepriklausomą Lietuvą ir nepriklausomą Estiją, kurioms sugriauti Stalinui prireikė šimto tūkstančių raudonarmiečių ir šimtų tankų.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

PRIE ĮKLIMPUSIO VEŽIMO

Prie lietuvių tradicinių problemų su rusais, su lenkais ir su vokiečiais pastaruoju metu negudriai prisijungė ir žydų problema. Su žydų mažuma gyvenome šimtmečius, ir didelių vargų nebuvo ligi vokiečių nacių okupacijos. Vokiečiai naciai ryžosi mūsų žydus išnaikinti. Šiam reikalui jie rado lietuvių padugnių talkininkų, kurių (net keista!) nebuvo kam sudrausti. Tik 1941 m. neva atsikūrusi Lietuvos vyriausybė, niekieno nepripažinta ir neturėjusi valdžios, dabar ne tik žydų, bet ir kai kurių mūsų tautos "pripažįstama" lietuvių tautos reprezentante. Ir pripažįstama tik tiek, kad laikoma atsakinga už žydų tragediją. Na, išsivijoje iš to "pasidarė" problema, kai kurie laikraščiai ir šiaip žmonės turi užsiėmimo (labai patogus mūsų "politikos" nuobodulio pajavirinimas!).

Antrojo pasaulinio karo ir pokario aktualija lietuviams pasidarė Tarybų Sąjunga. Nepriklausomos valstybės vietoje turime tarybinę respubliką. Grėsmė tokia didelė, kad lenkų bei vokiečių problemų skaudulio nejaučiame. Naivūs mūsų veiksniai kelia erzelių dėl bolševikų, iš programų pašalinę lenkus ir vokiečius. Tai daroma lengvapeidiškai ir neatsakingai, nes nei vokiečių, nei lenkų problemos lietuvių atžvilgiu nėra mirusios.

Lietuvių tautos politinė situacija yra labai sunki ir komplikuota. Kas kėsina į mūsų vadus, turi pareigą kuo plačiau pažinti visų didžiųjų problemų visumą, turi pratintis tas problemas derinti ir būti pasiruošęs sutikti įvykius.

Nėra iliuzijų dėl bolševikų: jokiomis rezoliucijomis ir jokia senų puodų žvanginiu jų iš Lietuvos neišprašysime. Nedaug būtų džiaugsmo, jei pavyktų juos iš Lietuvos išprašyti: iš visų didžiųjų pasaulio galybių Vilnių Lietuvai pripažįsta tik Maskva. Iš čia aiškėja, kad Lietuvos vadavimą reikia risti su Vilniaus klausimu. Va kaip baisiai įklimpęs lietuviškas vežimas!

Šiuo metu yra galimybių, kad vienaip ar kitaip į Vidurio Europos sceną išeis aktyvus artistas Lenkija. Nereikia turėti iliuzijų, kad vokiečiai užmiršo ir išsižadėjo savo septynių amžių istorijos. Kuris mūsų veiksmų bent užsimena apie gal ir netolimoj ateity iškiliančių situacijų palaimą ar grėsmę Lietuvai?

Naujoji Lietuvos istorija pasižymi tuo, kad esame nepretenzingi, įvykius pasitinkame jų nelaukę ir nepasiruošę. Kur ir šaukiame, tai tik atsilikę iš paskos, post factum. Su karčia ironija tenka pasiguosti, kad geriausiai susitvarkė ALTa: jie gali miegoti ramiai, nes juos atstovaujantis laikraštis "Naujienuos" spausdina sapnininką. Reiškia, reikalui ištikus, pabus ir greitai susiorientuos, kas daryti...

Prisigyventa, kad ALTa ir VLIKas kėsina į personalines unijas. Tai yra vilčių, kad spaudoje

bus naujo erzelio. Yra tikra, kad šiuo keliu "Naujienuos" sapnininko klientūra padidės...

1939-1944 metai jau nuėjo į praeitį lygiai taip, kaip nuėjo 1914-1918 metai, kaip nuėjo 1793-1795-ji metai, kaip Žečpospolitos laikai, kaip senoji karalių Lietuva. Kas nuėjo, tas niekada negrįžo ir negrįš. Tie, kur nešė nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, irgi eina į praeitį (žymia dalimi jau ne eina, bet nuėjo), nereikšmingi pensininkai ir šiaip senatvės klipatos. Prie Nemuno kitas išaušo jau rytas. Ateitis negali būti ir nebus tokia, kokios laukia tėvynės laisvintojai. Galimas daiktas (o gal ir visai tikrai!), ir Rytų atveju pildysis vysk. A. Baranausko pranašystė: kad tu, gude, nesulauktum, nebus kaip tu nori, bus kaip Dievas duos...

Sparčiai stiebiasi į gyvenimą naujai priaugančiųjų daigai, taip pat sparčiai pražyla ir nuplinka pagyvenusiųjų galvos.

—Nebeužtvenksi upės bėgimo,

Norint sau eitų jį pamažu;

Nesulaikysi naujo kilimo,

Nors jį pasveikint būtų baisu.—

Ši Maironio posmą dera prisiminti žvelgiant į senstėjęs ir praeitimi užsikonservavusių seimų ir šiaip suvažiavimų nutarimus.

Dramblių kapinės

Atėjo mada palikti kompaktines išsiviečius kolonijas, nors tos kolonijos buvo išsiviečius tautinės stiprybės forma ir šaltinis. Sąžinei nuraminti, kai kas tautines kompaktines kolonijas pravardžiuoja getais. Kai reikia ir kai nereikia, jaunos šeimos keliai į užmiesčius. Reikia suprasti, kad svetur gimęs ir augęs žmogus eina su šio krašto gyvenimu. Ryšiai su lietuvių ir su tėvyne gali būti palaikomi kitais būdais, ne getais.

1944-jų metų pabėgėlių dauguma prigryveno pensijos amžių. Atėjo mada, kad ir tie palieka lietuviškų kolonijų getus, ieško patogesnių egzotiškų kraštų. Sparčiai auga naujos kolonijos, pvz., Floridoje ir kitur (žinoma, senųjų getų sąskaiton).

Yra legenda, būk drambliai į senatvę renkasi į kažkokias drambliskias floridas, kur ir baigia savo dienas. Lietuviškieji drambliai pensininkai į juos panašūs.

Naujose kolonijose netrūksta energijos ir iniciatyvos, auga lietuviškas veikimas. Tik jaunystė, kokia ji bebūtų, žvelgia į ateitį. Senatvė, kokia ji bebūtų, žvelgia į praeitį. Taip ratai sukasi jau daugelį amžių. Būna išimčių, bet jos gan retos.

Šitaip baigiasi (užsiraikia) laikotarpis, prasidėjęs 1949-1950 metais. Savotiškas bendruomenėje reorgų judėjimas irgi yra šio užsiraikiančio laikotarpio reiškiny.

Seniems drambliams iškeliavus, girioje drambliskasis gyvenimas visgi pasilieka. Lieka dar nepasenusieji. O gamta rengiasi ateičiai, daigina jaunus drambliukus.

Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

3

Lietuvių kultūros istorikas prof. Mykolas Biržiška ir visų gerbtas politinis vadas Steponas Kairys, sykiu ir Vienybės žmonės, tikėjo, kad visą Lietuvos žmonių išsilaisvinimo darbą atliks ne užsienio, bet Lietuvos lietuviai. Savo kova jie jau atliko tokio tarptautinio išpūdzio kad autoritetingas, plačiai finansų ir politikos rateliuose po pasaulį skaitomas, Londono savaitinukas Economist redakciniu raše: "Įvesdinimo metu naujasis popiežius tarė keletą žodžių ne vien lenkiškai ir čekiškai, bet ir ukrainietišškai bei lietuviškai—kalbomis dviejų karingiausių tautybių Sovietijoje ("the languages of the two most militant peoples in the Soviet Union")."

Įdomu turėti mintyje dabartinės Lietuvos gyventojų skaičių ir jų visuomeninę padėtį. Besiruošiant planuojamam gyventojų surašymui 1979 m. sausyje, Vilniuje paskelbta, kad dabar apskaičiuojama Lietuvoje 3 mil. 366 tūks. gyventojų, kurių iš šimto miestuose gyvena 59, o kaimuose 41. Moterų daugiau negu vyrų—tūkstančiui vyrų yra 1,024 moterys. Lietuvių iš šimto 90, kurių 97 nuoš. skaito lietuvių kalbą savo gimtąja. Per 30 metų gyventojų Lietuvoje priaugo 486 tūkstančiai, apie 12% jų ateiviai. Mokinių į pradinės mokyklas 1978 metais įsirašė 55,000 naujų jaunuolių.

Maskva kartkartėmis pasikviečia savo imperijos tautybėms parodyti, ką kultūrinio turi. Tokiu būdu, ten jau gastroliavo Panevėžio dramos teatras, vadovaujamas pagarsėjusio Miltinio, ir Vilniaus akademinis teatras. Buvo pakviestas ir Lietuvos valstybinio jaunimo teatras. Jo režisierė Dalia Tamulevičiūtė paruošė 7 veikalus, kurių 6 buvo lietuvių autorių. Įdomu, kad jų tarpe buvo ir S. Šaltenio "musical comedy" Ugnies medžioklė su varovais, kur vienoje vietoje dainuojama: "Jie neklausia, ar tu nori; jie neklausia, ar nenori—aukštyn, aukštyn, aukštyn!"

Apie Raudonosios armijos karininką Vytautą Putną, kurį Stalino policija sušaudė kaip "išdaviką," Vilniuje išėjo 192 pusl. K. Beleckio knyga "Komisarai, karvedys, rašytojas." Beleckas esąs "maskvietis rašytojas ir pilietinio karo istorikas." Rusai lietuvių sušaudė, dabar ji pagerbia. Knyga skaitosi kaip dokumentais paremta apysaka. Jos išspausdinta 10,000 egz.

Tarp ALTo suvažiavimo priimtųjų rezoliucijų viena pataria vengti iš dabartinės Lietuvos atvykstančių koncertininkų. Sveikai atsiliėpė Amerikos lietuviai, apie kuri Naujienos rašo: "Prisipažino, kad buvo nuėjus į kelis koncertus ir, jeigu patiks, ir vėl nueis." Taigi, rezoliucija tokia taikė į dausas, o sveika Amerikos lietuvių nuotaika pataikė į "common sense."

Balys Gajauskas Lietuvoje lietuvių teisėjų buvo nuteistas ilgiems Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

metams kalėjimo už telkimą istorinės medžiagos apie partizaninį karą Lietuvoje ir už išvertimą vieno skyriaus Solženicino apysakos Gulago salynas. Kadangi ši apysaka Sovietijoje uždrausta spausdinti, Gajauskas, atrodo, ją vertė iš rusų pogrindžio laidos.

Vienas amerikiečių turizmo biuras jau paskelbė mūsų spaudoje net 11-ka naujų ekskursijų į Lietuvą. Visos po 5 dienas Vilniuje, su išvyka į Kauną bei Trakus, bet po dvi dienas Maskvoje, o keletas net su diena Varšuvoje!

Oficialiuose tautininkuose erzelio kelia tūlos moteries, grafologijos žinovo įrodytas, adresavimas vokų su kai kuriais Lietuvoje paskelbtais komisariškais prasimanymais apie kitą tautininką. Moterį Dirvoje užstojo dr. Jonas Balys, kurio nuovokos stoka apie Vienybę mūsų skaitytojai jau žino. Kad jis sugeba ir rimčiau galvoti, įrodo jo recenzija Drauge apie Vilniuje išėjusią prof. J. Lebedžio knygą "Lietuvių kalba XVII-XVIII a. viešajame gyvenime. Bene dr. Balys "split personality"?

Prof. R. Šilbajoris Drauge rašo: "Jau seniai laikas dar vienai svajonei įsikūnyti (kaip įsikūnijo Lietuvių enciklopedija ir Lietuvių fondas)—akademiniam lituanistikos židiniui egzistuoti kaip pilnateisis kurio nors iškilaus Amerikos ar Kanados universiteto vienetą." Vienybės žmonės seniai tą "svajonę" vis pakartotinai iškelia, nes tiki, kaip ir profesorius, kad "Lietuviškos sąmonės palaikymas laisvame pasaulyje yra aukščiausia kovos už laisvę forma." Gaila, kad nuo šios pažiuos yra griežtai atsisakę tie Bendruomenės vadai, kurie iš lietuviybės gynimo nuriedėjo politikoje sekioti ALTo uodegą.

Tarp svarstymų apie galimą būsimą Lietuvos ateitį mūsų spaudoje įdomus K. Žeimio straipsnis. Sako, jei Sovietų sąjunga imtų byrėti, ir Lietuvai kiltų viltis savo sovietinę respubliką paskelbti nepriklausoma valstybe, tinkamiausią aktą galėtų paskelbti dabartinės Lietuvos Aukščiausioji Taryba, pareikšdama išstojanti iš Tarybų Sąjungos. Tą juk leidžia ir dabartinė Sovietijos konstitucija. Toliau, sako, sektų vyriausybės sudarymas ir seimo rinkimai. Suirutės išvengti, esamoji administracija ir ūkio organai tegul veiktų kaip veikia, iki naujoji vyriausybė patvarkytų kitaip.

Žeimys panagrinėja eilę Lietuvos ūkinių problemų ir pripažįsta, kad "Lietuvos ūkis yra giliai įaugęs į Sovietijos ūkį ir tapo priklausomu nuo jos technologijos, žaliavų, rinkų, energijos (ypatingai aliejaus). Todėl pirmuoju uždaviniu būtų užtikrinti žaliavų bei energijos tiekimą Lietuvai, tikslu užtikrinti jos darbininkams ir technikams darbą, o gaminams rinką." Sako, su "naująja" Rusija reiktų susitarti. Tačiau lieka atviras klausimas, ar ši Rusija būtų draugiinga nuo jos pasitraukusiai Lietuvai?

TEISINIAI PATARIMAI

KAI MIRSTA VYRAS-ŽMONA, KAIP DALINAMAS TURTAS

ADV. CHARLES P. KAL

Mama mirė netrukus po apsivedimo ir paliko namą ir nemažai skolų iš įvairių kompanijų. Aš nuėjau pas advokatą ir jis man daug dalykų pripasakojo, o išėjus iš jo raštinės, pajutau, kad mažiau žinau, negu anksčiau. Prašau paaiškinti per spaudą, nes mano vyras buvo liet. spaudos skaitytojas. Patiektas klausimas yra neaiškus. Jeigu jūs apsivedėte, tai svarbu ar tai buvo pirmos vedybos ar antros, kada buvote susituokę? Jeigu antros vedybos, tai adv. Kalui reikėtų žinoti, kieno vardu buvo nuosavybė?

Jeigu ji buvo vad. "joint tenency," tuomet vyrui numirus, nuosavybė pereitų jums, be probate court patvirtinimo. Dar vienas

Lietuvos konsulas Kanadai Jonas Žmuidzinas prisimena tris metus dirbęs prie Pasiuntinio B. K. Balučio Londone. Pasakoja: "Kartą, ministerija iš Kauno sugrąžino visą eilę įstaigų jau apkeliavusių kraštą, ir vėl be atsakymo. Balutis pridėjo prierasą: 'Bijokite pono Dievo, kam jūs spardote šį raštą kaip futbolą—duokite galiausia atsakymą!'"

Mūsų spauda futbolu dabar spar-do mūsų jaunimui lankyti, ar nelan-kyti lituanistikos kursus Vilniaus universitete. Įdomios šviesos pateikia Algis Simkus Drauge, po apsilankymo Bostono lietuvių Etnografinio ansamblio čikagiečiams pasta-tytų Lietuviškų vestuvių. Rašo: "Ansamblių suorganizavo du bostoniškiai lietuviai, karštai susidomėję taip amerikiečių folkloristinėmis studijomis taip savo lietuviškomis šaknimis: būtent, Perkūnas Krukonis ir Gita Kupčinskienė. Jie pasi-naudojo proga arčiau susipažinti su tautiškąja mūsų tautosaka Vilniaus universiteto skyriuose. Įdomu, toks 'bendradarbiavimas,' atrodo, ne tik nepakenkė jų patriotizmui, bet padarė tikrais lietuviškos tau-tosakos fanatikais. Sugrįždami Amerikon, abu iš Vilniaus parsive-žė ne vien gilesnį lietuvių liaudies tautosakos supratimą, bet ir gyve-nimo draugus: Perkūnas žmoną Zitą, o Gita vyrą Aidą Kupčinską, kurie šiandien kartu su jais etno-grafiniame ansamblyje dalyvauja." Taigi, priešininkai tiltų į Lietuvą galėtų čia amerikietišškai sakyti, kad kiekvienas debesėlis turi "silver lining."

Siomis dienomis skaitytojus pa-siekė šių metų antrasis Journal of Baltic Studies žurnalo numeris. Jame telpa pabaiga Minnesota u-to prof. Thomas S. Noonan per ketu-rius numerius nutęstos studijos apie pinigus, kurie buvo apyvartoje senovės Latvijoje ir Estijoje 900-970 metais. Gaila, kad neapėmė Lietuvos. Pagal raštus bei iškastus lobius apyvartai tada buvo naudo-jami to meto arabų pasaulio (kuris sukūrė ir Tūkstantis ir viena naktis

klausimas, kiek nuosavybė yra įvertinta. Pvz., jeigu ji būtų \$50,000, o Illinois valstijos ist. sako, jei miršta vyras—žmona, tai reikėtų gauti taksą paliuosavimą iš Generalio Prokuroro. Jūs turėtu-mėte atsiskaityti tik už \$25,000 (mirusio vyro dalį, kadangi Ill. val. yra atleistina suma \$40,000, tada jums nereiktų mokėti nei \$1.00 mokesčių). Tačiau iš Gen. Prokuro-ro turėtumėt gauti paliuosavimą. Kas dėl stakų, tai jeigu yra abiejų vardu, tada tas pats principas taikomas, kaip anksčiau išvardin-tas. Bet jeigu stakai yra jo vieno vardu, tada dalykai būtų kompli-kuoti. Patartina, kad jūs kreiptu-mėtės į kitą advokatą, kad jis jums geriau ir aiškiau paaiškintų.

apysaką) dirhemos. Vakarų Euro-pos frankiškai denerai pasirodė tik po 970 metų. Iš to spėliojama, kad to meto Latvijoje bei Estijoje tarp-tautinė prekyba (be abejojimo, ir Lietuvoje) vyko vyriausia su arabų Bagdadu ir Samarkandu. Prekybai vadovavo švedų vikingai, kurie sukūrė to meto slavų Novgorodo ir Kijevo valstybes. Gali būti, suteikė kai kurių vadų mūsų anų metų kunigaikščių ir didžiųjų kunigaikš-čių šeimoms? Mūsų Enciklopedija sako, Lietuvoje rasta penki arabiš-kių pinigėlių lobiai, kurių viename (Plučiuose, Klaipėdos apskr.) rasta 92. Latvijoje tokių lobių iškasta 52.

Per vėliausią šimtą metų Kanada kasmet surengia Canadian National Exhibition parodas, kuriose prista-to save pasauliui ir išnuomuoja vietų kitoms valstybėms. Šimet Kinija paėmė keturissyk daugiau ploto, negu Tarybų S-ga, kurios skyriuje buvo daugiau ukrainų, ne-gu dirusių eksponatų. Įdomu, kad gana dailūs "coffee mugs" buvo pažymėti "Made in USSR (Lith.)" Spaudos skyriuje buvo Lietuvos menininkų almanachas (\$45) ir ke-letas Lietuvoje gamintų muzikos plokštelių.

ISTORIJA KARTOJASI

Šiuo metu kubiečių tarpe emigra-cijoje vyksta rietenos dėl bendravi-mo su tėvyne, primenančios lietu-vių pšovimąsi nuo 1960 m.

Rugsėjo mėnesį Fidel Kastro buvo į Havaną pasikvietęs užsieny-je gyvenančių kubiečių žurnalistų ir jiems pasiūlė "dialogą su kraš-tu." Dalis jaunesniųjų kubiečių yra už ryšius, senesnieji šaukia, kad tai "tėvynės išdavimas" ir "komunistų pinklės."

Tuo tarpu Kastro vyriausybė iš kalėjimo paleido keliasdešimt poli-tinių kalinių ir jiems leido išvykti pas gimines į Floridą.

Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvena maždaug pusantro šimto tūkstančio kubiečių, kurie emigra-vo ar pabėgo į JAV, kai Kastro atėjo į valdžią 1959 m.

V. Z.

LIETUVIAI AMERIKOJE IR PASAULYJE

Lietuvių Dienos Australijoje

Nuo 1960 m. kas antri metai vyksta Australijos lietuvių kultūriniai, sportiniai, socialiniai, daliniai ir politiniai suvažiavimai. Jie trunka savaitę laiko, vyksta rotacine tvarka didžiuose Australijos miestuose: Adelaide, Melbourne ir Sydney, kur kaip tik ir bus Dešimtosios Dienos ruošiamos gruodžio 26-31.

Pradedamos pamaldomis Sydney katedroje. Dalyvaus arkivyskupas kard. J. Freeman. Oficialus atidarymas po pietų. Iš JAV dalyvaus ir grupė lietuvių. Branduolys—Clevelando Grandinėlės šokėjai. Jie skrenda šokiais pajvairinti Australijos Lietuvių dienas ir aplankyti Australijos lietuvių kolonijas: Adelaide, Melbourn ir sostinę Canberra.

Vakare Sydney Lietuvių teatras Atžala stato A. Kairio "Popiečio diagnozę."

Gruodžio 27—jaunimo diena: Vėliau sporto šventė. Vakare Jaunimo koncertas ir pasilinksminimas.

Gruodžio 28 sporto žaidynės. Vakare Tautinių šokių šventė, dalyvaujant Australijos lietuvių tautinių šokių grupėms ir Clevelando Grandinėlės šokėjams.

Gruodžio 29 d. tęsiamos sporto klubų rungtynės. Vakare Dainų šventė, kurią atliks Australijos lietuvių chorai. Melbourne Dainos samburiui vadovaus dirigentas Morūnas. (Danutė Levickienė dėl šeimyninių priežasčių laikinai pasitraukė).

Gruodžio 30 dar tęsiasi sportas, o vakare atskiras Clevelandiečių Grandinėlės koncertas.

Gruodžio 31 sporto šventė baigiam. Vakare dviejose vietose Naujų metų sutikimas.

Per tą visą laikotarpį veiks lietuvių menininkų darbų paroda. Atskirai bus Lietuvos pašto ženklų ir tautodailės parodos. Tomis pat dienomis vyks eilė suvažiavimų: ALB tarybos, PLJS, ramovėnų ir šaulių, inžinierių ir architektų s-gos ir kt.

Sydney lietuvių moterų socialinės globos draugija lauks svečių atsilankymo Lietuvių sodyboje, tolimesniame priemiestyje į pensiją išėjusių lietuvių atskiruose namuose, su tik neseniai baigta statyti seklyčia kultūriniais ir administraciniais reikalams.

V. Bacevičiaus nuotr.

Detroito skautija atšventė L. S. S. 60-mečio minėjimą. Viduryje vyr. skn. S. Miknaitis.

IŠ PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS

PLB Valdybos septintasis posėdis buvo spalio 18 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Dalyvavo pirmininkas Vytautas Kamantas, nariai Vaclovas Kleiza, Antanas Juodvalkis, Dainė Kojelytė, Saulius Kuprys, dr. Algis Paulius, Romas Sakadolskis, kun. Antanas Saulaitis SJ, Mečys Šilkaitis, reikalų vedėjas Saulius Girnius, ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė Birutė Zdanytė. Posėdyje pasiinformuota ir diskutuota apie atliktuosius bei planuojamuosius darbus.

PLB pasitarusi su VLIKO valdyba Clevelande palaiko dažnus informacinius ryšius. PLB Valdybai VLIKe atstovauja JAV LB New Jersey Apygardos pirmininkas Kazys Janūnas.

PLB ir PLJS valdybų bendri posėdžiai su jaunimu Dainavoje, Michigan spalio 7-8 sėkmingi—jau vykdomi sutartieji darbai. Dr. Algio Pauliaus suorganizuotas ir pirmininkaujamas didelis Jaunimo Kongreso Finansų komitetas pradeda lėšų telkimą—vųjų kurio tikslas surinkti per \$90,000. JAV ir Kanadoje. Finansų komitete veikia 5 specialios komisijos, kurioms pirmininkauja dr. Ferdinandas Kauras, Dalia Gotceitienė, Kazys Laukaitis, Jonas Bagdonas ir Vincas

Lukas. Netrukus bus kviečiamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui ruošti Garbės Komitetas.

Su lietuviais sportininkais ryšiai palaikomi per SALFASS pirmininką Praną Bernecką ir kitus valdybos narius, su kuriais jau buvo susitarta Chicagoje ir Toronte. Dabar laukiama SALFASS suvažiavimo gruodžio 2-3 d. Clevelande, kuriame paaškės naujos SALFASS valdybos sąstatai ir vietovė. Tada į PLB Valdybą bus kooptuojamas dar vienas narys sporto reikalams.

Kanados penkių tautybių [estų, latvių, lietuvių, baltgudžių ir ukrainių] vadovybių posėdy spalio 15 Toronte lietuviams atstovavo PLB Pirm. Vyt. Kamantas ir Kanados LB pirm. J. Simanavičius. Svarstyta, kaip vykdyti prieš kelis metus pradėtą bendrą šių 5 tautų organizuojamą pasaulinio masto akciją į Jungtines Tautas. Sutarta lapkričio pabaigoje įteikti šiuo metu baigiamą spausdinti specialų dokumentą-peticiją Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Waldheim New Yorke. Tam reikalui New Yorke tvarkyti sudaryta komisija, į kurią lietuviams ir PLB Valdybai atstovauti pakviesta Daina Kezienė. Su tuo dokumentu bus įteikta ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Peticija su 150,000 parašų. Ją įteikti pakviestas PLJS vicepirmininkas Viktoras Nakas iš Washington, D. C.

Joana Kuraitė, Jaunimo Kongreso Kanados Finansų komiteto pirmininkė, spalio 28-29 iš Kanados buvo nuvykusi į Chicago ir tarėsi su dr. Algiu Pauliumi, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų komiteto pirmininku, apie pradėtą bendrą finansų vųjų Šiaurės Amerikoje. Ta pačia proga ji pasitarė ir su kitais PLB Valdybos nariais.

Gabija Juozapavičiūtė iš Toronto, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjun-

gos pirmininkė ir PLB Valdybos narė, lankėsi spalio 27-29 dienomis Chicagoje, dalyvavo PLB Valdybos posėdyje ir tarėsi su Jaunimo Kongreso darbuotojais.

Iš Argentinos visuomenininkė Vladė Survilienė PLB Valdybos posėdyje išsamiai papasakojo apie dabartinį lietuvių gyvenimą Buenos Aires, jų darbus, planus ir pageidavimus. Po Jaunimo Kongreso—Pietų Amerikoje jaučiamas lietuviybės atgijimas, didesnė meilė ir dėmesys lietuvių kultūrai ir švietimo reikalams. Pietų Amerikos lietuviams reikalinga visokeriopa Šiaurės Amerikos lietuvių pagalba.

PLB vadovybė spaudai praneša, kad "PLB Valdybos sekretoriaus Antano Juodvalčio redaguotas "Pasaulio Lietuvio" specialus dvigubas rugsėjo-spalio mėnesio numeris paruoštas ir guli spaustuvių, kuri turinti daug kitų darbų. Siame numeryje telpa visa gauta medžiaga iš Pasaulio Lietuvių Dienų ir PLB Seimo Toronte, pailiuoruota su 70 nuotraukų. Jau baigtas paruošti ir lapkričio mėnesio "Pasaulio Lietuvio" numeris, suredaguotas PLB vicepirmininko Romo Sakadolskio ir buvusio vicepirmininko Romo Kasparo, kuris taip pat atiduotas spaustuvių.

Britanijos Lietuviai—1947-1973, Kazimiero Barėno parašyta, skaitytojus pasieks prieš Kalėdas. Leidėjas—D. Britanijos Lietuvių Sąjunga. Leidinyje pateikia statistinių duomenų apie pokarinius ateivius, jų veiklą pereinamose stovyklose, kur susidarė lietuvių kolonijos. Pokaryje atvyko 5,723 lietuviai: 4,763 vyrai ir 969 moterys. Nedaug lietuvių ištekėjo už kitataučių, bet didelis skaičius lietuvių vedė kitatautes. Pėdsakus paliko 130 vietovių, kol susitelkė centruose. Nėra duomenų, kiek į užjūrus—JAV, Kanadą, Australiją—išvyko. Knyga iliustruota.

Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

L. S. S. 60-mečio minėjimas Detroit. Dalį programos atliko St. Kairio iš Toronto kanklių ir skudučių orkestrėlis ir mergaičių vokalinis choras, vad. S. Slizio.

V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIAI CHICAGOJE

KONCERTAVO SOL. EDUARDAS GUTAUSKAS

Chicagos lietuviams buvo reta proga išgirsti pirmaujančią Lietuvos tenorą Eduardą Gutauską, kuris trejetai dienų buvo atvykęs pasižvalgyti į Chicago. Nors ir nepalankiu laiku (antradienio vakare-spilio 17 d.), jis sutiko duoti dainų ir arijų koncertą, susidedantį iš beveik visų naujų lietuviškų kūrinių—dar Chicagoje negirdėtų. Operų ištraukas solistas daugumoje dainavo itališkai.

Šiuo metu sol. Gutauskas dainuoja Kauno Muzikiniame teatre, taip pat dažnai koncertuoja Paveikslų Galerijoje Vilniuje ir kituose miestuose. Yra laikomas labai perspektyvus dainininkas, dar galintis pasiekti viršūnių, jeigu ir toliau darys tokią

pažangą, kaip iki šiolei.

Savo koncerte Chicagoje, akomponuojant Maskvos Valstybinės Filharmonijos koncertmeisteri N. Kušner, solistas padainavo daugiau 20 kūrinių, ir publika vis prašė daugiau. Klausytojų buvo apie šimtinė, daugumoje išprususi publika. Gaila, kad čia mažai matėsi vietinių solistų arba muzikiniame gyvenime besireiškiančių žmonių. Atrodo, jog jiems muzikinė pažanga tėvynėje visai neberūpi.

Koncertą suorganizavo muzika besidominčių privačių žmonių grupė.

Kartu su solistu Chicagoje viešėjo Lietuvos švietimo ministro pavaduotojas Valentinas Spurga. [eš.]

TENORAS IŠ LIETUVOS.—Kauno Muzikinio teatro solistas E. Gutas ir jo akompanuotoja Nadiežda Kušner po recitalio Chicagoje spalio 17. V. Zalatoriaus nuotr.

Dail. Adomui Varnui, artėjančiam prie šimtojo gimtadienio, rugsėjo 21 d. Chicagoje įteikta JAV LB kultūros tarybos \$1,000 dailės premija, kurios mecenatas—JAV Lietuvių Fondas. Jo gimtadienio paminėjimu rūpinasi keliasdešimt narių komitetas, sudarytas iš daugelio organizacijų atstovų. Minėjimas įvyks gruodžio 2-3 d. d. Tautiniuose Lietuvių Namuose. Jis bus pradėtas akademija ir pokyliu gruodžio 2 d., užbaigtas laisvu parodos lankymu gruodžio 3 d. Parodai sutelks apie 30 dail. A. Varno darbų iš galerijų ir privačių asmenų. Jau gautas dail. A. Varno pieštų pašto ženklų ir jo sukurtų Lietuvos banknotų rinkinys. Nepavyko gauti dail. A. Varno kūrinių "Mindaugo vainikavimas," kuri teks pakeisti spalvota nuotrauka. Paroda iš Tautinių Lietuvių Namų bus perkelta į Čiurlionio galeriją Midlando bendrovės patalpose. Koncertinę programą atliks solistai P. Bičkienė ir A. Brazis.

"Dainavos" ansamblis išsirinko naują valdybą: Aleksas Smilga—pirmininkas, Vytautas Jasinevičius—vicepirmininkas, Vytas Radys—įždininkas, Danguolė Ilginytė—sekretorė Mėta Gabalienė—finansų sekretorė, Nelia Paulauskaitė ir Jonas Paštukas—nariai.

Ansamblis ruošia naują Aloyzo Jurgučio ir Anatolijaus Kairio istorinę muzikinę dramą "Emilija Plate rytė," kuri bus vaidinama ateinančių pavasarį.

Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

Muzikas Darius Lapinskas baigia kurti operą "Amao." Poetas Kazys Bradūnas parašė operai libretą pagal tradicinę Don Žuano temą, kurią panaudojo Mozartas savo "Don Giovanni" operoj. Šiai operai rašyti kompozitoriui Lapinskui buvo paskirta Lietuvių Fondo stipendija.

Chicago Sun-Times dienraštis išdėjo straipsnį apie jauną lietuvį teisininką Algį Baliūną. Jis buvo vyriausias prokuroras Patricijos Colombo žmogžudystės byloje, ir buvo pakviestas pagelbėti Livingstono Apskrities valst. prokuroro raštinei liepos 22 d. vykusias riaušes Pontiac Pataisos Centre ištirinėti. Baliūnas penkis ir pusę metų išbuvo Cook Apskrities valstybinio gynėjo padėjėju. Jo baigiamuosius argumentus Colombo byloje džiūri teisėjai pavadino "brilliant," rašo dienraštis.

Mike Bilandic, Chicagos miesto burmistras su savo žmona lankėsi Lietuvių Tautiniuose namuose. Dalyvavo Teniso klubo vakarieneje. Namų virtuvėj domėjosi lietuviškų valgių gamyba, išreiškė malonų nusistebėjimą, kad šiais laikais lietuviai patys gamina skanų ir sveiką maistą, džiaugėsi namų tvarka, švara.

Vincas Petrošius, baigęs gėlininkystės bei augalininkystės mokslus, įsteigė gėlininkystės įstaigą, 2621 W. 71 St., Marquette Parke.

Dail. M. Šileikio parodos atidaryme spalio 14 d. Kalba pats dailininkas. Šalia matosi dail. E. Marčiulionienė ir D. Adomaitis, kurie taip pat tarė žodžius.

Edvardo Šulaičio nuotr.

MIKO ŠILEIKIO SUKAKTUVINĖ PARODA

"Aš sunkiai dirbau, norėdamas rasti formų ir spalvų paslaptis. Norėjau atvira širdimi prisidėti prie šio pasaulio grožio praturtinimo savo įnašu, be kurio žmogaus gyvenimas nebūtų pilnas. Žmogaus vizija egzistuoja, bet ne visada paliečia sąmonę ir širdį iki pilno žmogaus buities supratimo. Pasaulis pilnas nesurasto grožio ir gėrio. Meną vertina tas, kas savo akimis gali teisingai matyti, jausti ir suprasti. Ir aš norėjau pasaulį geriau pažinti, geriau suprasti ir matyti. Gerbiu tuos žmones, kurie moka teisingai matyti ir kitiems kelią parodyti. Ligi šiol siekiamo tikslo pilnai nepasiekiau, bet ir pusiaukely nesustojau"—taip kalba dailininkas Mikas Šileikis, savo 85 metų sukaktuvinės parodos kataloge.

Šioje parodoje, kuri veikė nuo spalio 14 iki 28 Midland Savings and Loan Assn. patalpose, buvo išstatyti 34 dailininko aliejiniai paveiksai, nutapyti įvairiais laikotarpiais.

Dailininkas yra vienas seniausiųjų ankstesnės išeivių kartos kūrėjų (gimęs 1893 m. spalio 15 d.), meno studijas pradėjo Bostono meno mokykloje, o 1923 m. baigė Chicagos Meno Institutą su garbės pažymėjimu. Yra surengęs nemažą meno parodų. Ilgą laiką rašė dailės klausimais, redaguodamas meno skyrių Naujienų dienraštyje, kuriame jis dirbo.

Dail. M. Šileikio kūrybą parodos atidaryme apibūdino dailininkė E. Marčiulionienė. Rengėjų (Čiurlionio Galerijos, Inc.) vardu kalbėjo D. Adomaitis. Taip pat žodį tarė ir pats dail. M. Šileikis.

Į parodos atidarymą atsilankė nemažą ir ankstesnės kartos ateivių. Čia buvo ir dailininko Šileikio gera pažįstama nuo pat jos atvykimo į Chicago—rašytoja Sonė Pipiraitė-Tomarienė, kurios naują knygą vaikams netrukus išleids Vagos leidykla Vilniuje. E. Š.

Kompozitorius ir muzikologas J. Žilevičius, nežiūrint brandaus amžiaus, dar vis matomas Jaunimo Centre vykstančiuose lietuviškuose renginiuose. Jis čia sėdi Jaunimo Centro kavinėje kartu su baleto studijos vedėju J. Puodžiūnu [kairėje] ir Vienybės atstovu Chicagoje E. Šulaičiu.

18-os Lietuvių dailininkų kūrinių paroda vyksta nuo lapkričio 12 iki gruodžio 28 Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje. Parodoj išstatyti 34 darbai.

L. B. Brighton Park gyvenančių dailininkų ir fotografų meno paroda vyks Jaunimo centre nuo lapkričio 22, 7:30 val. vak. iki lapkričio 26 d., 6 val. vak. Informacijai skambint Pranui Nedui telef. 927-5980.

KITATAUČIAI UŽTARIA LIETUVIUS

Ukrainų laikraštis The New Star, leidžiamas Chicagoje, visada maloniai talpina informacijas apie Lietuvą. Neseniai išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį: "Atheistic Oppression Behind the Iron Curtain." Palankus ir "Chicago Catholic." Jame lapkr. 10 d. tilpo kun. J. Prunskio straipsnis "How the Soviets Take Over Nations."

Lietuvoje

Paruosė Vytautas Zalatorius

Dirbti reikia, o įrankų nėra.
Spauda apie padėtį statybose

Žemės ūkis

Tarybų S-gos žemės ūkio politiką trumpai būtų galima apibūdinti taip: iki 1965-tųjų metų ji žemės ūkį žlugdė, o nuo 1965-tųjų kovo mėn. centro komiteto plenumo, stengiasi jį atgaivinti. Gaivinimo pastangos rezultatų jau davė—smarkiai išaugo derliai, pagerėjo valstiečių būvis, kaime atsirado daug technikos, padaugėjo specialistų.

Šis gaivinimas tebesitęsia, ir viena iš vėliausių priemonių yra kai kurių žemės ūkio produktų supirkimo kainų pakėlimas nuo Naujųjų Metų.

Ten ūkiai įpareigoti pagal planą valstybei parduoti beveik visą savo atliekamą gamybą nustatytomis kainomis. Tokiu būdu maskvinė imperija iki 1965 m. iš esmės "statė komunizmą"—apiplėsdavo žemės ūkį ir kapitalą investuodavo į pramonę.

Vidutiniškai supirkimo kainos bus padidintos 14%: nuo 9% česnakams iki 38 procentų bulvėms. Už avis bus mokama 11% daugiau, už vilną—18%, už agurkus, pomidorus, svogūnus—9%. Vyriausybės nutarime pažymėta, kad šių produktų kainos krautuvėse gyventojams nepakils. Taigi siekiama tik daugiau paskatinti ūkiams minėtų produktų gamybą ir jos plėtimą. Tuo pačiu pripažįstama, kad šių produktų nepakanka.

Šiltnamiai

Kartu su aukštesnėmis kainomis daržovėms statomi ir šiltnamiai. Štai netoli Kauno pradėtas statyti Neveronių kombinatas, kuris už keleto metų miestui teiks ankstyvas daržoves. Sako, kad ten visi darbo procesai bus "mechanizuoti ir automatizuoti." Dalis įrengimų bus atvežta iš Rytų Vokietijos. Pirmi šeši šiltnamio hektarai po stogu pradės duoti derlių 1980 m.

Panašūs šiltnamiai ar jau veikia, ar dar bus statomi prie kitų didesnių Lietuvos miestų.

Bet statomi ne tik šiltadaržiai. Šiomis dienomis baigtas statyti naujas lieknas tiltas per Nemuną, prie Jurbarko, didžiausias Lietuvoje. Jis sujungs Žemaitiją su Suvalkija. Iš išvaizdos šis statinys labai primena Amerikos autostradų viadukus: gana plona kelio danga iš įtempto gelžbetonio konstrukcijų ilsisi ant "T" formos betono atramų.

Tiltas pastatytas per trejus metus. Vyriausias darbų vykdytojas buvo A. Jankauskas. Statybai talkino ir būrys latvių specialistų. Iš viso Lietuvoje priskaitoma beveik 3000 įvairių tiltų.

Šiuo metu dar tiesiami tiltai Vilniuje, per Nerį, ties Pedagoginiu institutu ir ties Gariūnais, Kaune—P. Ziberto gatvėje, Vilniaus-Ukmergės kelyje—per Šventąją ties Ukmerge, ir Kauno-Klai-

Lietuvos zuikiai.

pėdos kelyje—per Dubysą ties Ariogala. Be to, dar projektuojami du pėsčiųjų tiltai Vilniuje.

Trūkumai

Deja, kai daug statoma, tai daug ir broko, kaip ten vadina blogą darbą.

Ypač nesiseka kelti darbo našumo. Mat darbininkų rezervai jau seniai išsemti ir jų daug kur trūksta, ypač statybose. Dėl to stengiamasi kuo daugiau išspausti iš dirbančiųjų, o šie per daug nepersiplėšia.

Pernai darbo našumą statybose planuota padidinti beveik 5%. Praktiškai jis beveik visai nepaau-go. Teisinamasi statybinių medžiagų trūkumu ir planų kaitolijimu. Pavyzdžiui Mažeikių Statybos statyba, pernai prarado ko ne penktadalį viso darbo laiko, daugiausia dėl įrankių ir medžiagų stokos ir dėl blogo darbo organizavimo.

Be to, nors dirbama specializuotai, dažnai reikia taisyti kitų nebaigtą darbą. Tuo ypač pasižymėjo staliai. Dažnai į statybas pristatomos įvairios medinės detalės, kurios turėtų būti užbaigtos. Bet taip nėra, dažnai ir medžio darbus užbaigti turi patys statybininkai. Dėl to, aišku, nukenčia jų tiesioginis darbingumas. Ir taip pasaka be galo.

Kadangi nuo plano įvykdymo priklauso visokios premijos, ir vien darbu paprastai jo įvykdyti neįmanoma, tad griebiamasi "politikos." Deramasi su savo planuotojais, kad šie sumažintų normą. Kartais per kyšius ir išgėrimus tai pavyksta atsiekti. Jeigu ne, kreipiamasi aukščiau į Maskvos įstaigas, ir naudojamos panašios derybos. Kadangi maskviškiai vietinę padėtį blogiau pažįsta, juos lengviau apgauti. Be to, naudojamos visokios kitokios machinacijos. Jeigu val-

J. Vaicekausko nuotr.

džia nori, kad dirbtų "Zlobino metodu," vykdytojai parašo, kad dirba taip, nors iš tikrųjų dirba po senovei. Taip pat dažnai ant popieriaus sumažina statybininkų skaičių, priskirdami juos administracijai.

Rusai

Nors pagal statistiką rusų Lietuvoje nėra nė 20%, spaudoje jų pavardės gana dažnos, matyt dėl to, kad jie užima aukštesnius postus. Pats vyriausias rangų ateivis yra Lietuvos kompartijos 2-asis sekretorius Valerijus Charazovas, kuriam lapkričio 1-mą suėjo 60 metų. Ta proga pats Brežnevas pasirašė TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaką, suteikiantį Charazovui "Garbės ženklą" ordiną. Negalėjo atsilikti ir Lietuvos Aukščiausiosios T-bos Prezidiumas, centro komitetas ir Ministrų T-ba. Jie savo ruožtu pasveikino Charazovą apdovanojimo proga iš caro laikų paveldėta formule: "Nuoširdžiai linkime Jums, gerbiamas Valerijau Inokentjevičiaus, geros sveikatos, tolesnės sėkmės, dirbant mūsų didžiosios socialistinės Tėvynės labui..."

Ryšium su komjaunimo 60-mečiu Lietuvos AT Prezidiumas garbės raštais apdovanojo ir sekančius aktyvistus su nelietuviškomis pavardėmis: Jurių Aleksejevą—Lietuvos komjaunimo organizacijų skyriaus vedėją, Aną Beglecovą—Telšių Skaičiavimo mašinų g-klos šaltkalvę, Aną Charko—Vilniaus "Audėjo" fabriko verpėją, Vladimirą Golubkovą—Lietuvos komjaunimo 2-ąjį sekretorių, Mariją Ivanovą—Vilniaus Elektros matavimo technikos inžinierę, Anatolijų Lisovskį—Kauno radijo gamyklos šaltkalvį, Genriką Petrillovskį—Šalčininkų rajono Rudnios kolūkio vyriausiąjį inžinierių, Tatjaną Plechanovą—Kurėnų d-jos Kauno

gamybinio mokymo kombinato vyresniąją meistrę, Galina Seniut—Lietuvos komjaunimo centro k-to įskaitos ir statistikos sektoriaus vedėją. Stefanią Stankevič—komda. Per pirmuosius devynius šių įskaitos ir finansų sektoriaus vedėją, Vitalijų Ščerbakovą—Vilniaus "Žalgirio" staklių g-klos tekintoją, Valėzijų Teleškovą—Vilniaus Mašinu gamyklos "Neris" vyriausiąjį energetiką ir Žanetą Vasilenko—Trakų rajono komjaunimo K-to 1-ą sekretorę.

Pedagogai

Spalio mėn. paskutinę dieną Lietuvoje įsisteigė nauja profesinė masinė organizacija—Lietuvos TSR Pedagogų draugija. Organizacijos nariai gali būti ne tik mokytojai, bet visi švietimo darbuotojai, įskaitant net ir mokyklų Tėvų komitetų narius.

Steigiamajame suvažiavime 400 delegatų atstovavo tūkstančiams švietimo darbuotojų. Organizacinio komiteto pirmininkas buvo tik ką iš turistinės kelionės po Ameriką grįžęs švietimo ministro A. Rimkaus I-asis pavaduotojas V. Spurga. Naujosios d-jos respublikinės tarybos pirmininku išrinktas Pedagogikos mokslinio tyrimo instituto direktorius prof. dr. J. Vaitkevičius, o jo pavaduotoja—P. Ragalevičienė.

Draugija stengsis vienyti įvairiose srityse dirbančius pedagogus, tėvus ir pramonės bei žemės ūkio įmones, kurioms reikia mokyklų absolventų. Tenykštė visuomenė šiuo metu iš pedagogų reikalauja geresnio jaunimo profesinio orientavimo, atitinkančio valstybės interesus ir jiems suverčia dalį kaltės už nepilnamečių nusikaltimus.

Šioks toks sujudimas vyksta ir pačioje masiškiausioje organizacijoje—profsąjungose. Joms praktiškai priklauso kiekvienas dirbantysis Lietuvoje, įskaitant ir kolūkiečius. Vėlyvą rudenį, po darbymečio, paprastai vyksta profsąjungų komitetų ataskaitos ir nauji rinkimai. Bet kadangi ten profsąjungos tevykdo tik partijos valią kita forma, darbininkų entuziazmas joms nedidelis. "Iš kur pasyvumo priežastys?" sušunka partijos organo vedamasis ir čia pat sau atsako: "Žmonės nusivilia tada, kai nemato nuolatinės, kasdieninės profsąjungos veiklos."

Trumpai

Per pirmuosius aštuonis šių metų mėnesius Palangoje areštuoti 43 asmenys už prekyvimą iš po skverno gintaru, mežginiais ir kitomis prekėmis.

Archeologai aptiko žalvariu lie-dinti įnagius Narkūnų piliakalnyje, Utenos rajone. Tai rodo, kad Lietuvoje metalas buvo lydomas dar prieš 1000-tuosius metus.

Lietuvoje sumažėjo kiškių, todėl per šimetinį medžioklės sezoną juos bus galima medžioti tik penkių sekmadienius: lapkričio 5 ir 26, gruodžio 10 ir 24 ir sausio 14.

Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

KULTŪRINIAI RYŠIAI.—Vis dažniau tėvų jezuitų administruojamas Jaunimo centras Chicagoje praveria savo duris kūrybai iš Lietuvos. Kairėje V. Zalatoriaus nuotraukoje architektas V. Vepštas atidaro 50-ties grafiko S. Krasausko [1929-1977] darbų

parodą spalio 13 d. Šalia jo stovi menininko našlė, atvežusi kūrinius iš Lietuvos. Viduryje—jo iliustracija E. Mieželaičio eilėraščių ciklui "Žmogus." Dešinėje—a. a. S. Krasauskas.

V. Zalatoriaus nuotr.

STASIO KRASAUSKO KŪRYBA CHICAGOJE

Jaunimo Centro patalpose Chicagoje spalio 13-22 dienomis veikė pernai Lietuvoje mirusio grafiko Stasio Krasausko darbų paroda. Iš viso čia buvo išstatyta 50 darbų—es-tampų ir knygų iliustracijų, kuriuos atsivežė dailininko žmona, taip pat dalyvavusi parodos atidarymo iškil-mėse.

Parodą atidarant, kalbėjo Šviesos-Santaros veikėjas Vytautas Vepštas, kuris trumpai nušvietė per anksti gyvųjų eiles palikusių dail. Krasausko kūrybą (gimęs 1929 m.).

Dail. S. Krasauskas buvo laikomas vienu geriausiųjų Lietuvos grafikų, ypatingai pasižymėjusių knygų iliustravime. Jo darbais yra papuošta ne viena poeto Mieželaičio knyga, o taip pat J. Marcinkevičiaus, A. Baltakio, Šekspyro ir kt. knygos. [eš]

DR. JUOZO BRIEDŽIO MUZIKINIS DEBIUTAS

Gruodžio 10 d., 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje Chicagoj įvyks "Poeto Bernardo Brazdžionio lyrika dr. Juozo Briedžio muzikos harmonijoje koncertas." Į koncertą iš Los Angeles atvyks ir su savo naujaisiais poezijos kūrinių dalyvaus pats poetas B. Brazdžionis.

Be poeto B. Brazdžionio ir komp. dr. J. Briedžio, tenoro, koncerte talkins Lietuvių Operos solistai: Roma Mastienė, Dana Stankaitytė ir Algirdas Brazis. Akomponuos Arūnas Kaminskas.

Koncertas bus dr. J. Briedžio dainavimo ir jo paties muzikinės kūrybos debiutas.

gintariniai. Dar buvo kryžius, ovalios formos gintarinis medalionas prašmatniuose rėmuose ir bene viena geometrinių figūrų kombinacija. Bendras vaizdas patrauklus.

Puošalai daugiausia gaminami moterim, pataikaujant jų prigimčiai. Sakoma, moterys ir auksą išrado savo poreikiam. Auksas pirmiausia buvo pradėtas naudoti puošalam, be abejo, moterų puošlam, ir tik vėliau jis buvo rastas tinkamu ir kitom funkcijom.

Ši paroda, trijų taikomosios dailės šakų, buvo geras sumanymas ir girtinas renginys, ir tokių parodų gal reikėtų turėti dažniau.

TRIJŲ DAILININKŲ PARODA BROOKLYNE

JONAS KIZNIS

Trijų dailininkų taikomosios dailės paroda Kultūros Židiny spalio 28-29 d. buvo ne tik įdomus, bet ir sveikintinas renginys ruošti tos rūšies parodas atskirai nuo dailės parodų. Taikomojoje dailėje kūrybinė fantazija-išradingumas, kompozicija reikalingi ir būtini elementai, suvokiami ir vertinami kaip ir dailės menuose. Trijų paroda buvo kartu skatinantis pavyzdys ir kitiems, linkusiems į taikomosios dailės kūrybinį darbą.

Parodą dominavo Birutės Kidolienės gobelenai dėl jų pozicijos parodoje, jiems "užkariavus" KŽ mažosios salės tris sienas. Gi Ginos Kudžmienės keramikos darbai ir Giedrės Kulpienės papuošalai kukliai, bet tvirtai laikėsi jiems skirtam nedideliame plote salės vidury ant stalų.

Gobelenų dailė yra sena, kaip ir kiti du šios parodos dalyviai. Jų istorija sako, kad gobelenų gamyba buvo ir yra glaudžiai sutapusi su krašto ar epochos civilizacija, jos raida, gyvenimo būdu, papročiais, ideologinėm struktūrom. Senovės valdovai gobelenais puošė savo rūmus, šventoves; viduramžių feodaliai darė tapat vienuolynuose gamintais gobelenais. Jų gamyba labai suklestėjo renesanso laikais, kai praturtėję pirkkliai ir didikai ėmė juos gaminti savo audyklose. Iki renesanso siužetus gobelenam parinkdavo patys jų gamintojai—audėjai, o nuo 15-to amžiaus pabai-gos jau dailininkai pateikdavo gobelenų kompozicijas. Pats gobeleno vardas kilo Paryžiuje 17-tam šimt-metyje. Tai pavardės savininko namo (GOBELIN), kuriame buvo įsikūrusios spalvotų kilimų dirbtu-Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.

vės. Po Prancūzijos revoliucijos gobelenų gamyba sumenkėjo, virto nepopuliaria kaip diduomenės rūmų puošmena. 19-me amžiuje ji atsigavo, nes buvo susirūpinta ją atgaivinti.

Lietuvių enciklopedijoje Antano Tamošaičio straipsnyje apie gobelenus sakoma, kad Lietuvoje gobelenų audimo buvo pradėta mokytį Kauno Taikomosios Dailės mokykloje (Institute), įsteigtoje 1940 m., dar Lietuvai esant nepriklausomai, ir 1946-48 lietuvių sukurtoje (V. K. Jonyno iniciatyva ir rūpesčiu) Freiburgo dailės-amatų mokykloje audinių skyriuje (A. Tamošaitienė).

B. Kidolienės gobelenai yra vidutinio dydžio įrėminti paveikslai. Dėl naudojamos medžiagos ir technikos jie yra gobelenai. Jų techniką gal tikėtų pavadinti adytine ar adatine, nes specialia adata ar keliom adatom įvertu siūlu audeklas perveriamas tiek kartų, kiek reikalinga išgauti planuotą kompoziciją. Išskyrus vieną kitą, didžiama kompozicijų yra spalvingos—žiūrovą pagauna giedria nuotaika, spalviniais kontrastais, ekspresyviu judesiu. Parodos tematika įvairi: peizažai, buitiniai motyvai, fantazijos išmōnės, religinės, tautinės, rezistencinės temos, istoriniai asmenys, tautiniai simboliai ir kt. Kai kuriom kompozicijom B. Kidolienė pavyzdžiū ėmė dailininkų paveikslus ar eskizus: Viešpaties Angelas (pgl. J.F. Millet), Sargyboje, Miško broliai. Per Vilniaus miestelį (pgl. VI. Vijeikio piešinius ir eskizą), Aušros Vartų Madona (pgl. E. Krasausko orig.), Gėlės (pgl. VI. Žiliaus paveikslą fragmentą), Vargo mokykla (pgl. sklp. P. Rimšą).

Šios parodos gobelenų autorei

linkėtina geriausios sėkmės ir nepamesti pasirinkto kelio.

Keramika irgi žygiuoja kartu su civilizacija, panaudodama savo tikslam jai tinkamus technikos laimėjimus. Šioje parodoje Gina Kudžmienė parodė savo keramikos darbus. Tai buvo gražus pulkelis simpatiš-kų vazelių ir kitokių indų. Jie visi nedidelio ūgio, rimtos išvaizdos, visi apvalūs, kiek pasipūtę, lyg didžiutūs savo autore. Įvairuoja detalēm ir spalvos niuansais. Spalvos ramios—melsvos, pilkos, rusvos—gerai derinasi su "individu" charakterias. Keramikos darbam G. Kudžmienė naudoja šamota (ugniai atsparus degintas molis kaolinas) ir kitos rūšies ugniai atsparų molį. Šios parodos keramikos darbus palyginus su Kudžmienės kukliais bandymais keramikos kūryboje prieš porą metų—ryški didelė pažanga.

Trečioji šios parodos dalyvė Giedrė Kulpienė parodė jos pagamintus papuošalus. Jų buvo penkiolika ir visi—kaklo papuošalai. Matyt, kaklas yra tinkamiausia vieta papuošalui dėvėti. Yra ir galvos papuošalų. Ir galva yra kūno dalis, mažiau tinkama puošti, negu kaklas. Puošiama kojos ir rankos (žiedai, apyrankės). Labai populiari puošmena auskarai.

G. Kulpienės puošalai gaminti iš brangių medžiagų: sidabro ir gintaro. Puošalų dailininkei reikia turėti pakankamai ištęklį, kad galėtų gaminti brangius puošalus be specialių užsakymų. Puošalai gaminami ir iš pigesnių medžiagų: medžio, odos ir kt.

Parodoje matyti puošalai nebuvo įvairūs: vyravo sidabrinė grandinė-lė su pakabučiais, dauguma jų

THE ENGLISH VIENYBĖ

THE TAWA NOUSON—OUR FATHER—

BY JUOZAS TYSLIAVA

The last long poem from the pen of Juozas Tysliava (1902-1961), publisher and editor of Vienybė (1940-1961) is the deeply symbolic Tawa Nouson, whose first lines of its many stanzas reproduce, in succession, the text of the Lord's Prayer, Our Father, old Prussian, as it came down to us written by a German assisted by a Prussian. The poet expressed its mood as: "My nation is long gone, and the language in which I would wish to write is forgotten. "No doubt, as time went on, Tysliava would have

perfected his work in places, but even the present text, as one reader declared, "grows upon you." It is a religious questioning of the Almighty for allowing the destruction of the poet's ancestral Prussian race of Natanga (now written as Notanga) who only wished to live in freedom. It is similar to the mood of the Jews after Holocaust. Why?

The following is an attempt to present the first three stanzas in English:

*Tawa nouson, kas tu esi en dangon,
Source of eternal waters giving life its power,
I, the last scion of the uprooted Natanga,
Call to Thee, o Lord, from my ancestral tower.*

*It's said, without your knowledge not a hair is touched,
In addition to Your Commandment Number Five,
But here I am, o Lord, a heart that's crushed,
Under a bloody canopy of history, alive.*

*Like a frightened gazelle I gaze upon my land in summer,
And see a bloody mist arising through its greenery and sand,
Beyond horizon's ages, the sky is dark and somber,
Ancestral Prussians are battling for the freedom of their land.*

TRANSLATION BY VYTAUTAS ŠIRVYDAS

A Lithuanian born (in Šiauliai city) Olegas Truchanas, of Tartar descent, made a name for himself in far away Tasmania as a fighting environmentalist after settling there as a displaced person. His hobby was photography and he travelled in all the corners of his new homeland taking pictures of its exotic flowers, collecting over 5,000 examples. Attempting to photograph a rare flower he spied in an inaccessible place while standing on a slippery rock among the churling rapids of the Gordon river he lost his footing and, though an excellent swimmer, drowned in 1972. His numerous friends got together and published a beautiful album from his numerous collection which is selling out its third edition. They also created a 30-minute film "The Spirit of Olegas" which was shown on television in Australia.

Avoiding a horse on a Wyoming highway, a talented, 36-year old American journalist, Justinas Bavarskas lost his life in an auto mishap. After graduating from the University of Illinois, he began to work for the United Press International in Detroit. His talents were recognized and he was transferred to New York. However, he disliked the hustle and bustle of the Big Apple City. Though proposed for a Pulitzer prize, he left for a quieter life in far away Wyoming, where he worked as a lumberjack and oil driller. He soon drifted back to journalism by writing articles on conservation and editing the High

County News at Lander, Wyo. In its obituary the paper described Bavarskas as a stranger from a far away land who became a native of the West. Bavarskas was assembling materials for a history of Chicago Lithuanians before his untimely death.

The Arizona University football team has on its 1978 roster Ed Kybartas, 6 ft. 2, from Santa Monica, Cal. (J. B. Barrington, Ill.).

The Wall Street Journal of Sept. 29 carried a two column article on "Darker Breads Gain More and More Fans," beginning with: "After 20 years, the only thing that has changed about the Baltic Bakery's bread in Chicago is the people who eat it. Originally a neighborhood bakery selling its hand-formed loaves of hearty rye and pumpernickel to Lithuanian immigrants, the Baltic now is a much-expanded, primarily wholesale operation that sells a great deal of its bread to wealthy suburbs. Sales have quadrupled since 1974 to well over \$1 million this year." The article goes on to describe the nutritious qualities of Lithuanian, and other darker breads, and leads to the conclusion: "Valgyk lietuvišką duoną, jei nori būti sveikas."

The Atlanta Journal and Constitution in its film review section of Oct. 8 writes: "Coup de Grace, a French-German drama about political terrorism in Lithuania in 1919,

Former publisher and editor of Vienybė Juozas Tysliava, who on November 1st would have been 76 years of age and who died on November 11th, 1961, leaving a legacy to his heirs to continue publishing Vienybė, the oldest Lithuanian newspaper in the world. The above photo was taken in Paris in 1926.

will be shown at the Film Forum. (J. Raudonis, Atlanta, Ga.)

The No. 3 issue of quarterly Lituanus has an informative article about Rev. Joseph Žebriš, a productive contributor to Vienybė in its early days, a pioneer of the

American Lithuanian cooperative movement and publisher of a weekly Rytas (Morning) in Waterbury, Conn., 1896-1898. It was written by a rising historian of the American Lithuanian scene, Rev. William Wolkovich-Valkavičius, who celebrated the 25th year of his ordination recently. vš

"LITHUANIAN MAN OF THE YEAR"

Every Sunday, from 12:30 to 1:00 p. m., the **Lithuanian Hour** is broadcast over Pittsburgh's WPIT (730 kc) to Lithuanians in western Pennsylvania, eastern Ohio and northern West Virginia. With a background of 45 years in broadcasting Gertrude and Paul P. Dargis know what the listeners want. Lithuanian folk and classical music is featured as well as current Lithuanian news. The Dargis' program is understood and loved by not only Lithuanians, but by other ethnic groups, as indicated by the mail from listeners.

Paul Dargis is national president of the Lithuanian Alliance of America, the largest Lithuanian fraternal organization in the world. He is also national president of Sandara (The Lithuanian National League

of America). The Pittsburgh City Council passed a resolution honoring him "Lithuanian Man of the Year," and he has been given testimonial banquets in Chicago and Pittsburgh honoring him as "Lithuanian Man of the Year." Mr. Dargis is national vice-president of the Lithuanian American Council. [Bridges]

The most successful Lithuanian opera singer in the U. S. currently is Arnold Voketaitis. The tall, handsome bass-baritone, usually specializing in buffo roles, has been booked to perform the leading basso roles in Puccini's La Fanciulla del West and Massenet's Werther at Chicago's famous Lyric Opera, where he appears nearly every year.

Vienybė, November 10, 1978

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE RUOŠIASI 60-AJAM SEIMUI CLEVELANDE

Spalio 14 Cleveland, Ohio, lietuvių namuose įvyko SLA Clevelando ir apylinkės Kuopų SLA veikėjų susirinkimas, į kurį buvo pakviestas ir dalyvavo SLA prezidentas Povilas P. Dargis iš Pittsburgh, Pa.

SLA 60-asis Seimas įvyks 1979 m. birželio-June 30 ir liepos-July 1-2 dienomis. Komisijos parinktam ir rekomenduotam Hollenden House, miesto centre, 610 Superior Ave. Komisijos rekomenduojamą viešbutį apžiūrėjo SLA prezidentas P. P.

Dargis ir patalpas užgryrė.

Apie pasitarimą reporteris RD prisiuntė tokio turinio reportažą.

TARĖSI SLA SEIMO REIKALU

1979 metais birželio 30 ir liepos 1-2 dienomis Cleveland, Ohio, Hollenden House viešbutyje, įvyks ateinantis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje delegatų seimas. To seimo reikalu šių metų spalio 14 d., Clevelando Lietuvių Namuose, buvo sušauktas specialus Clevelande esančių SLA Kuopų susirinki-

mas, kuriame dalyvavo ir SLA prezidentas Povilas Dargis su žmona Gertrūda.

Susirinkimą atidarė ir SLA prezidentą pristatė SLA sveikatos kvotėjas dr. Danelius Degėsys. Savo kalboje trumpai daktaras apibūdino P. Dargio visuomeninę veiklą ir jo nuopelnus Susivienijimui ir lietuvių patriotinei veiklai. Tolimesnei susirinkimo darbotvarkai vesti dr. Degėsys pakvietė Juozą Stempužį, Seimui rengti komisijos pirmininką, kuris padėkojęs P. Dargiui už

atsilankymą, SLA prezidentą pakvietė tarti žodį ir pareikšti savo pageidavimus ateinančio Seimo reikalui.

P. Dargis detalai ir nuosekliai nupasakojo Seimo numatytą eigą, o vėliau atsakė į jam pateiktus klausimus.

Užsibaigus paklausimams, buvo vaišės. Jas paruošė ponios K. Vaičieliūnienė, R. Nasvytienė, J. Budrienė ir O. Jarašūnienė. Gėrimus parūpino Ignas Stankus.

Susirinkimas praėjo labai pakilioje nuotaikoje.

Reikia tikėtis, kad ateinantis SLA 60-asis Seimas bus sklandus ir našus, juo labiau, kad suvažiavimo ruošos komitetui vadovauja prityręs organizatorius Juozas Stempužis.

Prieš išvažiudamas iš Clevelando, P. Dargis pakartotinai buvo dar susitikęs pasitarimams su Dirvos redaktorium Vytauto Gedgaudu, Tėvynės Radijo Garsų vedėju Juozu Stempužiu ir SLA sveikatos kvotėju dr. Degėsiu. [rd]

Seimui rengti komisiją sudaro SLA 14 Kuopos pirmininkas Juozas Stempužis. Kiti komisijos nariai yra: SLA daktaras kvotėjas dr. Danielius Degėsys, Dr. Henrikas Brazaitis, Vytautas Braziulis, Nora Braziulienė, Antanas Jonaitis, Povilas Šukis, Kazimieras Gaižutis, Julius Kazėnas, Bronius Bernotas, Ona Jokubaitienė, Antanas Praškevičius, Aleksandras Johansonas, Ignas Stankus, Vincas Urbaitis ir Kazė Vaičieliūnienė. Visi veiklūs ir pavyzdingi SLA nariai. Tad, iš anksto pradėkim ruoštis jau ir SLA Seimui.

TRUMPAI IŠ VISUR

Baltimore, Md. Cheryl Toboll, Baltimorės vyrų choro Dainos ir moterų choro vadovė, gruodžio 10, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių Svetainės Klevų kambary duos piano rečitalį. Programoj Beethoveno, Chopin, Debussy, Scarlatti, Strauss, Čiurlionio, Jakubėno, Naujalo ir Budriūno kūrinių. Koncertą rengia vyrų ir moterų chorai.

Detroit, Mich. filmą apie lietuvių kultūrininkus gruodžio 16 Kultūros Centre demonstruos kun. A. Kezys iš Chicagos. Apie knygas kalbės Elenutė Bradūnaitė.

Juozas Sakalauskas, lietuvių Tauro klubo veikėjas Wyoming klonyje, Pa. išrinktas Amerikos legiono Hannover posto komandierium, o Leonardas Pallis tarnybos pareigūnu.

Los Angeles, Cal. lietuvių teatras 1979 m. gegužės mėn. ruošiasi gastrolėm į Australiją su dviem veikalais. Grupę kviečia Melbourne apylinkės LB valdyba. Los Angeles lietuviai artistai aplankys ir kitas lietuvių kolonijas.

Inž. Kostas Astravas, dirbęs Teheran, Irane, susituokė Toronte su Suvalkų trikampio lietuvaite Anele Savickaite. Abu išvyko į Teheraną. K. Astravas daug metų dirba pasaulinio masto alyvos bendrovėse Kanadoj, JAV, Afrikoj ir Azijoje.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GEROVĖS KOMITETAS

4018 FRANKLIN ROAD
PITTSBURGH, PA. 15214

Artinasi gruodžio-December mėnuo, kurio metu įvyksta SLA Pildomosios Tarybos nominacijos.

Nominacijų proga mums malonu pareikšti, kad SLA yra toji organizacija, kuri pajėgia ir sugeba apjungti visų pažiūrų lietuvių bendram lietuviškam darbui ir visu šimtu nuošimčių išpildo savo išpareigojimus nariams ir visuomenei.

Turime pripažinti, kad Susivienijimas tos gerovės ir laimėjimų yra pasiekęs dėka savo dabartinės vadovybės, kuri pavyzdinčiai veda ir atlieka organizacijos reikalus. Jų pastangomis organizacijos finansai kasmet didėja, kyla SLA populiarumas visuomenėje, pasiekta gražios vienybės narių tarpe, organizacija aktyviai dalyvauja Lietuvos laisvinimo darbuose ir savo veikla prisideda prie lietuvių palaikymo.

Mums visiems svarbu ir toliau išlaikyti tvirtą ir gerą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje padėtį ir tuo užtikrinti organizacijos ateitį.

Gera žinoma, kad tas daugiausia priklauso nuo Susivienijimo vadovybės, todėl šiose nominacijose kviečiame atiduoti savo balsus už žinomus ir patyrusius Susivienijimo veikėjus, dabartinius Pildomosios Tarybos narius.

Esame įsitikinę, kad šie patyrę žmonės, gerai žinantys organizacijos darbą, tvarkys ir ves Susivienijimą geriausiu keliu.

Visi dalyvaukime nominacijose ir atiduokime savo balsus už mūsų siūlomus veikėjus.

SLA Gerovės Komitetas
Juliana Andrulionis

LET'S ELECT THE LEADERS WHO HAVE THE CONFIDENCE OF THE MEMBERS TO HEAD OUR ALLIANCE!

The very pertinent month of December is rapidly approaching. After a three year interlude our thoughts now revert to serious fraternal matters which affect our future. Nominations of Executive Board members must be held during the month of December 1978.

As you are aware, the LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA has attained a favorable financial condition which must be safeguarded at all times. This can be attained by nominating its present experienced and reliable Executive Board members.

Our incumbent officers have proven their integrity as evidenced by past fraternal activities.

Your confidence in our present Executive Board candidates' slate, which will at all times strive to increase its membership, is of the utmost importance at this time.

It is our sincere belief that the above Executive Board members have faithfully carried out their duties and responsibilities at all times, and will, when nominated, continue to do so.

Honesty and integrity must be preserved at all times! Exercise your right to vote for the above incumbent candidates at your DECEMBER meeting!

SLA CAMPAIGN COMMITTEE

Į NOMINACIJŲ BALOTUS ĮRAŠYKITE:

PREZIDENTAS

PAUL P. DARGIS

VICE PREZIDENTAS

ALEXANDER CHAPLIKAS

SEKRETORĖ

GENEVIEVE MEILIŪNAS

IŽDININKĖ

EUPHROSINE MIKUŽIS

IŽDO GLOBĖJA

CHRISTINE AUSTIN

IŽDO GLOBĖJA

JOSEPHINE MILLER

DAKTARAS KVOTĖJAS

DR. DANIEL DEGĖSYS

LIETUVIŠKI APMĀSTYMAI

ALMUS ŠALČIUS

Prieš 18 metų Almaus Dailės Galerijoje, Great Neck, N. Y. įvyko posėdis, kuriame dalyvavo Jonas Kiznis, Andrius Ignaitis, Jono Meko aukštai rekomenduojamas, "artist at large," kaip jis tada išsireiškė, arch. Jurgis Mačiūnas ir Almus Šalčius. Tema buvo kultūriniai ryšiai ir Lietuva. Buvo sutarta tam tikslui organizuoti klubą ir žurnalą.

Po kelių savaitžių Jurgis Mačiūnas pasiūlė žurnalui "Fluxus" vardą. Minėti asmenys sudėjo pinigų elektrinei IBM rašomajai mašinėlei pirkti.

Lapkričio mėnesį Mačiūnas surado patalpas 925 Madison Avenue, New Yorke, blokas nuo Whitney muziejaus. Po didelių remontų atsirado pirmoji lietuvių dailės galerija New Yorke AG. Joje pradėjo dėtis keisti dalykai—gimė Fluxus dailės sąjūdis. Viskam vadovavo Mačiūnas, kiti pasiliko su savaisiais lietuviškais rūpesčiais.

Jurgis Mačiūnas vėliau persikėlė į New Yorko dalį ir padarė ją žinomu menininkų kvartalu. Jo sąjūdis išsiplėtė. Vos prieš porą metų N. Y. Times raportavo Fluxus festivalį Berlyne. Po to Jurgis persikėlė į Massachusetts kalnus ir ten, bekurdamas Fluxus teatrą ir buveinę, sunkiai susirgo ir šių metų pavasarį mirė.

Šiomet lapkričio 22 d. Dartmouth Kolegijos Dailės Muziejuje, direktoriaus Jan Van der Marck iniciatyva, atidaroma Fluxus dailės paroda, kuri tęsis iki 1979 m. sausio 11 d. Tą dieną įvyks užbaigiamasis koncertas. Tada paroda keliaus po pasaulį.

Tas pats muziejaus direktorius sudarė Jurgiui Mačiūnui Atminti komitetą, kuris sieks įsteigti pasto-

vų Fluxus muziejų. Šiame komitete veikia šie žinomi menininkai: C. Oldenburg, Nam June Paik, D. Higgins, John Lennon ir Yoko Ono. Taip pat komiteto sudėtyje yra penki Europos meno muziejų direktoriai ir meno istorikai.

Susidomėjimas Jurgio Mačiūno asmenim ir "Fluxus" judėjimu auga.

Italų meno žurnalas Flash art šiam judėjimui paskyrė visą laidą. Knygą apie Fluxus rengia New Yorko The Village Voice mano kritikas Peter Frank, taip pat Ken Friedman, "Fluxus West" muziejaus direktorius.

Iš Švedijos atvyko Stockholmo Moderna Musseet dailės istorikas Mats B., kuris medžiagą apie Fluxus ir Mačiūną savo daktaratui renka, ypatingai centruodamasis ties šio judėjimo semiotiniais aspektais.

Svedas kelias dienas rausėsi po Almaus Galerijos archyvus. Buvo surasta medžiaga, rodanti, kad, prieš porą metų, prieš Mačiūnui išeinant Fluxus keliu, lapkričio 28 d. tuometinio Darbo žurnalo redaktorius dr. Repečka, atvykęs kartu su inž. Balčiausku-Balkum prašė žurnalistą Šalčių parašyti straipsnį apie kultūrinių ryšių su Lietuva reikala.

Kaip žinia, straipsnį "Lietuvis priklauso pasauliui" gavus, DARBO redakcijoje įvyko skilimas. Prof. S. Kairys ir Kipras Bielinis, tuometinio Laisvės Komiteto nariai, straipsnio spausdinimui griežtai pasipriešino. Dr. Repečka gi ne tik pasitraukė iš redaktoriaus pareigų, bet ir iš lietuvių gyvenimo, tapdamas dabar multinacionalinės korporacijos viceprezidentu, ir šiuo metu gyvena San Francisco, Cal. Inž. Balčiauskas-Balkus dėsto Floridos kolegijoje.

Stebėtina knyga

"MANO LAIMĖS IR NELAIMĖS
LIETUVOJE IR AMERIKOJE"

Gyvenimo biografija eilėmis. Rasite daug juokų ir nusiminimų. Knyga labai įdomi. Kaina \$3.50. Kreipkitės:

pas J. RATKUS
28 Catherine St.
Tel. 387-5242

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

ALICE'S FLOWER SHOP

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 835-4149

CIA RASITE NUOSIRDŲ LIETUVISKĄ PATARNAVIMĄ.

WINTER GARDEN TAVERN

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALE VESTUVĖMS IR KITO-
KIOMS PRAMOGOMS. BE TO,
DUODAMI POLAIDOTUVINIAI
PIETUS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

Tel. EVERgreen 2-6440

1883 MADISON STREET • BROOKLYN, N. Y. 11227

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032

Telef. 991-0001, 991-7260

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

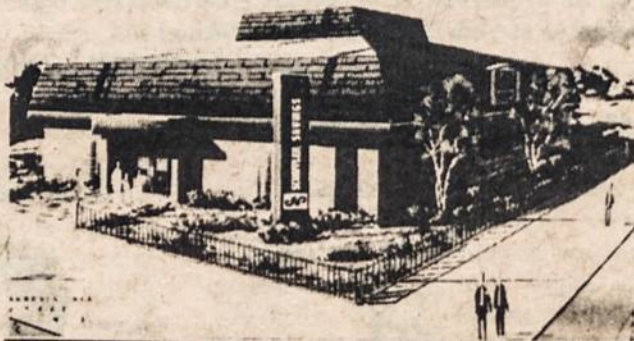
Įstaigos prezidento
prof. dr. Jokūbo Stuko
įsidėmėtini žodžiai

- Labiausiai kylančios ir visų didžiausios pozicijos — tai narių taupymo sąskaita ir duodamos paskolos namams įsigyti bei taisyti.
- Ši milijoninė finansinė įstaiga — visų lietuvių pasididžiavimas.
- Remkite ją savo indėlais ir, reikalui esant, imkite paskolas.
- Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

5 1/4% Indėlams be termino	6 1/2% Taupymo Lakštams nuo \$2,500.00 2 metams
7 1/2% Lakštams nuo \$4,000.00 4 metams	7 3/4% Lakštams nuo \$4,000.00 6 metams

8 1/2%
Lakštams
nuo \$4,000.00
8 metams

Netermininiams indėlams dividendai mokami nuo įdėjimo ligi išėmimo dienos.

Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Atliekamas visų rūšių bankinis patarnavimas, vartojant anglų, lietuvių ir kitas kalbas. Bankiniai reikalai sutvarkomi ir prie specialiai įrengto langelio, privažiuojant automobiliu. Vieta automobiliams pastatyti.

Darbo valandos:

Pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v.v.
Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.
Automobiliams langelis veikia:
Pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. popiet.

Turtas (Assets), pavalzduotas skaičiais, rodo, kokia buvo pradžia, kaip ji kilo ir koks dabartinis finansinis įstaigos būvis.

1924 m. pradžia veiklos
1934 m. lapkr. 30 d. \$84,685.00
1944 m. lapkr. 30 d. \$184,006.00
1954 m. gruodžio 31 d. \$947,541.00
1964 m. gruodžio 31 d., \$4,802, 116.00
1974 m. gruodžio 31 d. \$9,672,873.00
1977 m. gruodžio 31 d. \$14,505,751.00
1978 m. rugsėjo 30 d. \$15,000,000.00

SAVI PAS SAVUOSIUS!

VEIKIA TAUPYMO KLUBAI
KALĖDOM IR ATOSTOGOM

MOTERYS

Janina Mathews, jauna ir talentinga Broadvėjaus ir televizijos artistė, dalyvavo ABC-7-tojo kanalo televizijos tinklo New Jersey valstijoje susuktoje filmoje, "Make Believe Marriage," kuri bus rodoma per ištisą Ameriką ateinančių metų vasario 14 d. Jaunoji Janina, St. John's Universiteto studentė, taip pat neseniai dalyvavo vaidiniame, "One Life to Live," iš 7-tojo televizijos kanalo, New Yorke. Janina yra solistės Lionės Juodytės duktė, Jokūbo Stuko krikšto dukra.

Sol. Lilija Šukytė, Bavarijos operos sopranas Muenchene, tradiciniame operų festivalyje Graze, Austrijoje, atliko pagrindinį Leilos vaidmenį G. Bizet "Perlų žvejuose."

Solistė Joan Francis, buvusi Borisaitė, jos vyrui William Melniker mirus prieš tris metus, iš Los Angeles, Cal. grįžo į New Yorką.

Ramona Kaveckaitė, chicagiečių Vytauto ir Nijolės Kaveckų dukra, rugsėjo 27 baigė specialius spindulių terapijos (radiation therapy) kursus Hines veteranų administracijos ligoninėje, Maywood, Ill. Birželio mėn. ji baigė De Paul universitetą, igydamą Bachelor of Science in Radiology Technology laipsnį.

Rugsėjo mėn. ji buvo išrinkta Chicagos apylinkės Spindulių terapijos s-gos studentų reikalams sekcijos pirmininke. (Chicago Area Radiation Therapy Organization, Chairman for Student Affairs).

Nėr čia ko! Moterys nemano pasi-
duoti. Praėjusiam numeryje buvo
atspausdinta Vienybės bendradar-
bio Almaus nuotrauka su trofėjum,
Ramiojo Vandenyso lašiša, pagauta
Westporto, Wash., pakrantėj. Šio-
je nuotraukoje—Irena Morkūnienė
iš Seattle, Wash., su panašaus
dydžio laimikiu. Almaus nuotrauka

LIETUVAITĖS GRAŽUOLĖS ARGENTINOJE

Rugsėjo 22 Argentinoje prasidė-
jusioje pavasario šventėje, kaip
Argentinos Lietuvių Balsas prane-
ša, Pavasario karalaitės titulą lai-
mėjo Cristina Gurskaitė, o pirmąja
princese—Nilda Cristina Sadau-
skaitė.

Viso kandidačių buvo 18.

Mergaitės pirmiausia pasirodė su
rūbais. Vėliau su vakarinėmis suk-
nelėmis ir pabaigai su maudymosi
kostiumais. Taip, kad Žiūri nariai
galėjo gerai išžiūrėti į konkursan-
čių fizinius ir estetinius grožius.

Žiūri, kuri susidėjo iš aukštų
valdininkų, gydytojų, advokatų,
organizacijų veikėjų, spaudos žmo-
nių, bešališkai nubalsavo už gra-
žiausias mergaites, kurios buvo
apdovanotos stambiomis pinigine-
mis ir gausiomis daiktinėmis dova-
nomis. Be to, jos dalyvavo viso
Buenos Aires Pavasario gražuolių
parade Santa Fe gatvėje.

Natalija Kulbokienė, ilgametė Vie-
nybės skaitytoja ir rėmėja, dabar
gyvenanti pas sūnų ir marčią Para-
mus, N. J., nesveikuoja ir gydoma
ligoninėje.

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities.
The offer is made only by the Offering Circular.

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsilimti grynais pinigais arba ikeisti į LITO
BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

Tel. Virginia 8-3800

Free Estimate

Serv-Well Roofing Co., Inc. All Kinds of Roofing and Sheet Metal Work

METAL CORNICES AND
SKYLIGHTS GUTTERS AND
LEADERS PUT UP

Tin, Tar, Gravel Slate, Tile and
Shingle Roofing—Traffic Top Roofs
Asphalt & Asbestos Wall Shingling

77-20 - 101st Avenue

Ozone Park, N. Y. 11417

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona,
pyragai vedybiniams ir kitokiems
pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos
ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBES IR FEDERALINĖS
VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREISKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

Juozas Kavaliauskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas DEwey 4-5136

JOSEPH J. GARSZVA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Undertaker and Embalmer

HAVEN HILL FUNERAL HOME, INC.

104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas 846-1970

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS
LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211
Tel. STagg 2-5043

VIENYBĖ

Skaitytojus atsiprašome, kad šis Vienybės numeris pavėluotai išleidžiamas dėl daugelio nenumatytų kliūčių, daugiausia technišku ir darbininkų stokos.

Knygų leidykloms ir autoriams žinotina, kad Lietuvos Rašytojų Draugijos premijai 1978 metų literatūrinės knygas draugijos valdyba prašo atsiųsti iki 1978 metų gruodžio 31 d. Reikalinga 5 egzempliorių. Adresas: Lithuanian Writers' Association, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Iki 1978 m. gruodžio 31 d. neišėjusios knygos, nors su 1978 m. data, bus vertinamos jau tik 1980 m.

Dr. Jokūbo Stuko Lietuvos Atsiminimų radijo Rūta išleidžia dvi ilgo grojimo stereofonines plokšteles, kuriose Edmundo Kuodžio ir Jono Girijoto įdainuotos 27 dainos. Albumas pavadintas Kur tas šaltinėlis. Abiejų plokštelių albumo kaina \$13.95. Persiuntimo išlaidom pridėdama \$1.

Prof. dr. Pranas Zundė, dėstęs kompiuterių elektroniką, profesorius Atlanta, Georgia buvo atvykęs į New Yorką ir dalyvavo kompiuterių mokslininkų suvažiavime.

Tarp kitų lietuvių įstaigų aplankė Vienybę, kur su redaktorium Jonu Valaičiu plačiai prisiminė laikus, kai juodu dirbo Vokietijoje BALF šalpos ir lietuvių imigracijos tarnyboje.

Dail. Jonas Varnas, Lietuvos karikatūristų S-gos pirmininkas lankėsi New Yorke. Vienybėje papasakojo apie Lietuvos karikatūristų gyvenimą ir darbus Lietuvoje. Primintina, kad Tarybų S-goj geriausi karikatūristai lietuviai ir estai.

Rašytojas Pranas Naujokaitis, po sėkmingai padarytos operacijos, buvo grįžęs į namus į River Edge, N. J., ir pamažu sveiko. Bedirbdamas lauke, peršalo, staiga pakilo temperatūra, lapkričio 8 vėl buvo išvežtas į ligoninę.

Newark, N. J. 35-ojo BALF skyriaus rudens vėjus tęsis ligi gruodžio 31. Praeitais metais surinkta \$275.

Aukos renkamos laiškais. Ne visus galima laiškais pasiekti, bet norintieji prisidėti auka, ją gali siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, c/o 207 Adams St., Newark, New Jersey 07105. Aukos galima nurašyti nuo mokesčių.

Balfo globojamas Vasario 16-osios gimnazijos būrelis turi 14 narių; praeitais metais suaukota \$168. Nario mokestis metams—\$12.

Leonas ir Nijolė Bertašiūtė Maskaliūnai buvo atvykę iš Kuaito į tėvelio Antano Maskaliūno laidotuves. Trumpai pabuvoję Chicagoje, nuskrido į New Yorką, kur Leonas, eina atsakingas pareigas JAV naftos bendrovėje. Po to vėl grįžo į Artimuosius Rytus, kur vykdo projektus.

LB Queens apylinkės susirinkimas gruodžio 3, sekmadienį, Elenos Legeckienės namuose. Bus prisimintas Jonas Biliūnas, nuo kurio gimimo 1979 sueina 100 metų. Apie jį kalbės rašytojas Paulius Jurkus. Ištraukas iš jo raštų skaitys Eugėja Donohue. LB Queens apylinkės pirmininkauja P. Ališauskas.

Henrikas Kačinskas, dramos aktorius, gruodžio 3 Lietuvos Enciklopedijos leidinio pabaigtuvėse Bostone skaitys lietuvių autorių kūrybą.

Tėv. W. C. Jaskevičius spalio 21 d. New Yorko Cypress kapinėse pašventino paminklą pernai birželio 5 d. mirusiam dr. Domui Jasaičiui. Dalyvavo šeimos nariai. Iš Bostono buvo atvykęs sūnus dr. Stasys Jasaitis.

Paminklą suprojektavo architektas Jurgis Okunis. Paminkle įrašyta pavardė, vardas, gimimo bei mirimo metai ir poeto Kazio Borutos žodžiai:

"Tebus dangus visiems graži pastogė, o žemė bus visiems laisvi namai."

Ilgametei narei

Uršulei Kraus

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos giminaičiui Albinui Menderiui su žmona Dorothy ir kitoms giminėms Amerikoje ir seserims bei giminėms Lietuvoje.

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 Kuopa

Ilgamečiam SLA nariui ir veikėjui, spaustuvinkui-žurnalistui

Kaziui Paulauskui

rugpjūčio 10 d. mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai Marijonai, dukterims Aldonai ir jos vyrui Edvardui Petrėnams, Birutei ir Lilijai, taip pat giminėms.

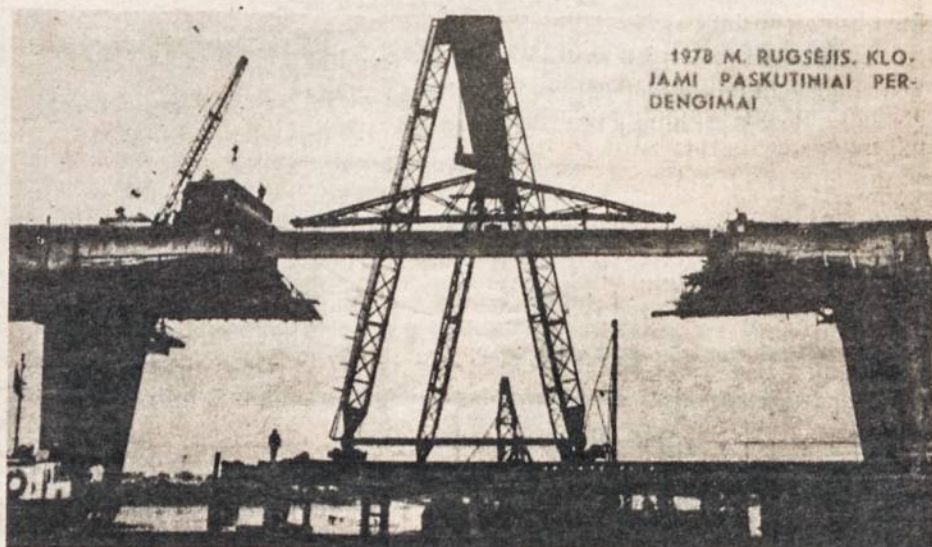
Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 Kuopa

Detroito Skautija apdovanoja prof. dailininką Vytautą Jonyną [dešinėje] L. S. S. 60-mečio rėmėjo ženkleliu. Greta stovi ps. J. Orentas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Didžiausias Lietuvos tiltas

Atkelta iš 1 psl.

Vienas seniausių ir reikšmingiausių Lietuvoje buvo Vilniaus tiltas. Pravestas 1563 metais per Nerį. Jis vadinosi Mūriniu—medinių rąstų perdengimai rėmėsi į dvi akmens krantines ir tris stačiakampes atramas upės vagoje. Suplėkėjęs karų ugnį, tiltas buvo atstatytas ir nudažytas žaliai—gavo jau Žaliojo vardą. 1894 m. jo vietoje iškilo metalinis. 1944 m. vokiečių kariuomenė tiltą susprogdino. Tarybinių karių atstatytas laikinas tiltas vėliau tapo metaliniu ir pavadintas I. Cerniachovskio vardu.

Netoli Panevėžio—Naudvaryje—

Vienybėje gautas Muzikos Žinios žurnalas 1-2 nr. Jame iliustruotas rašinys apie Dainų šventę, Naujasis redaktorius Vytautas Kerbelis rašo apie kompoz. Juozą Gruodį, A. Šimkus apie komp. V. Jakubėno kūrinių fondą. J. Žilevičius—apie Muzikologijos archyvą.

Rašoma apie muzikų gyvenimą ir veiklą.

Su šiuo numeriu išsiuntinėtas priedas—kompoz. V. Kerbelio Lietuviškos mišios chorui.

Žurnalą leidžia Lietuvių Vargonininkų—Muzikų Sąjunga; Redaguoja Sąjungos pirm. Vytautas Kerbelis ir Juozas Stankūnas. Sąjungos centro valdybos, redakcijos ir administracijos adresas 63-23 Wetherole St., Rego Park, N. Y. 11374.

gimė Stanislovas Kerbedis. Jis studijavo Vilniaus universitete, Peterburgo kelių inžinierių korpuso institute. 1844-52 m. vadovavo savo suprojektuoto metalinio tilto—pirmojo Rusijoje su pasukama suveriamąja dalimi—statybai per Nevą Peterburge. Šiandien jis vadina si leitenanto Šmito tiltu. Vėliau S. Kerbedis pagal savo projektus statė tiltus su metalinėmis fermomis per Lugą ir Dauguvą, dirbo Rusijos kelių susisiekimo ministerijoje, padėjo projektuoti tunelius ties Vilniumi ir Kaunu. Jo pratiestą tiltą per Vislą Varšuvoje 1944 m. susprogdino hitlerininkai...

Netrukus sugaus šimtai automašinų. Suvirintojui J. Kairiūkščiui, montuotojui E. Bumšai, meistrams I. Sevčenkai ir J. Ulčinskui, vyriausiajam darbų vykdytojui A. Jankauskui, Kijevo specialistams, projektavusiems šį naują tiltą, ateis dar viena—jų darbo ir jų statinio—išbandymo diena. Ilga pakratų galingų sunkvežimių kolona slinks tilto važiuojamąja dalimi. Viena anga turi išlaikyti 80 tonų. Kad ne vieną amžių stovėtų išdidus gražuolis Jurbarko tiltas.

Didžiuoju Lietuvos tiltu per Nemuną keliausim į naujus darbus, į naujas dienas.

Šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo Sąjungos [SALFAS] atstovų suvažiavimas bus gruodžio 2 ir 3 dienomis Cleveland, Ohio Lietuvių namuose.

Vienybė, 1978 m. lapkričio 10 d.